



Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία

Οδηγός του Πολίτη με αναπηρία



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. Δυτική Ελλάδα 2014-2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)

Κεντρικά γραφεία: Ελ. Βενιζέλου 236, Τ.Κ. 163 41, Ηλιούπολη

Τηλ. +30 210 9949837, Fax +30 210 5238967

E-mail: esaea@otenet.gr, Ιστοσελίδα: www.esamea.gr

Αθήνα, 2021

Ο παρών Οδηγός εκπονήθηκε από την Ε.Σ.Α.μεΑ. στο πλαίσιο του Π.Ε.4 του Υποέργου 4 της Πράξης «Προωθώντας την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους που διαβιούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας».

Η παρούσα έκδοση συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) στο πλαίσιο της Πράξης «Προωθώντας την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους που διαβιούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας», ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και των Διακρίσεων, ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 09: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 9iii: Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών, ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 9iii2: Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες).

Επιμέλεια & Εκτύπωση Εντύπου:



Κοι.Σ.Π.Ε. ΑΘΗΝΩΝ «Η ΕΙΚΟΝΑ»
Μεσογείων 154, Τ.Κ. 115 27 Αθήνα
Τηλ.: 210 7473951, Fax: 210 7474072
e-mail: koispeeikona@outlook.com.gr

Παραγωγή Προσβάσιμης Έκδοσης PDF:



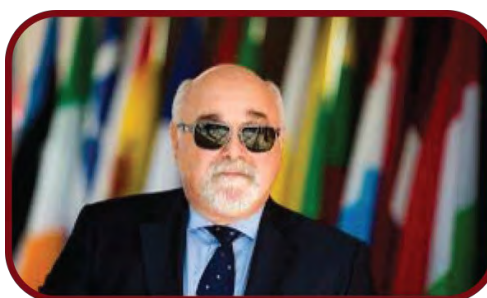
EUROPRACTIS μ.Ι.Κ.Ε
Βέργας 4, Τ.Κ. 176 73 Καλλιθέα
Τηλ.: 210 9521313, Fax: 210 9521318
e-mail: info@euro-praxis.com
Ιστοσελίδα: www.euro-praxis.com

◆ Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	2
1. Εισαγωγή.....	3
2. Ο ρόλος της Ε.Σ.Α.μεΑ. στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις	4
3. Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις.....	5
3.1 Δικαιώματα του Πολίτη (civil rights)	5
3.1.1 Το δικαίωμα στην προσβασιμότητα (δομημένη και ψηφιακή) και την πληροφορία.....	5
3.1.2 Το δικαίωμα στις μετακινήσεις και τις μεταφορές.....	8
3.2 Κοινωνικά, Οικονομικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα	12
3.2.1 Το δικαίωμα στην κοινωνική προστασία.....	12
3.2.2 Το δικαίωμα στην υγεία και την αποκατάσταση.....	23
3.2.3 Το δικαίωμα στην ανεξάρτητη διαβίωση και ένταξη στην κοινωνία.....	31
3.2.4 Το δικαίωμα στην εκπαίδευση	35
3.2.5 Το δικαίωμα στην εργασία και την απασχόληση.....	40
3.2.6 Το δικαίωμα στον αθλητισμό, στον πολιτισμό και στον τουρισμό	47
4. Φορείς Προώθησης των Δικαιωμάτων των Ατόμων με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις.....	50

◆ Πρόλογος

Ο παρών «Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία» εκπονήθηκε από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.) στο πλαίσιο υλοποίησης του Υποέργου 4 (Π.Ε.4, Π4.1) της Πράξης «Προωθώντας την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους που διαβιούν



στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας», η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2014-2020». Η Πράξη, με δικαιούχο την Ε.Σ.Α.μεΑ. εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2014-2020» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους. Στόχοι της Πράξης είναι οι εξής: α) η διευκόλυνση της ένταξης και επανένταξης των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις στην αγορά εργασίας, β) η ενίσχυση της ικανότητας των στελεχών της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης να ενσωματώνουν τη δικαιωματική προσέγγιση της αναπηρίας στις αναπτυξιακές και κοινωνικές πολιτικές και να παρακολουθούν τη εφαρμογή της, γ) η ενημέρωση- ευαισθητοποίηση στοχευμένων ομάδων που δύνανται να συμβάλλουν σημαντικά στην άρση της προκατάληψης και των εμποδίων σε βάρος της ομάδας στόχου, δ) η βελτίωση της παρεχόμενης από τα Κέντρα Κοινότητας εξυπηρέτησης στους πολίτες με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις και ε) η ενδυνάμωση των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους. Στο πλαίσιο του τελευταίου στόχου, ο παρών Οδηγός εκπονήθηκε με την ελπίδα να χρησιμοποιηθεί από τα ίδια τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και τις οικογένειες τους για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους.

Ιωάννης Βαρδακαστάνης
Πρόεδρος Ε.Σ.Α.μεΑ.

1. Εισαγωγή

Στην αυγή του 21^{ου} αιώνα μια σημαντική αλλαγή έλαβε χώρα για τα άτομα με αναπηρία ύστερα από την απόφαση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για την κατάρτιση μιας Σύμβασης αποκλειστικά και μόνο για αυτά. Η αλλαγή αυτή αφορούσε στην αναγνώριση των ατόμων με αναπηρία ως «υποκειμένων-φορέων δικαιωμάτων», έναντι της εδραιωμένης και αναχρονιστικής αντίληψης που τα αντιμετώπιζε ως «αντικείμενα οίκτου». Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες που υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 13 Δεκεμβρίου του 2006 -και κυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο με τον ν.4074/2012- δεν στόχευε στη δημιουργία νέων ατομικών, πολιτειακών ή κοινωνικών δικαιωμάτων ειδικά για τα άτομα με αναπηρία. Αντίθετα, ο στόχος ήταν ο επανα-ορισμός των δικαιωμάτων υπό την οπτική της αναπηρίας.

Ο σκοπός του παρόντος Οδηγού είναι να πληροφορήσει: α) τους πολίτες με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους για τις παροχές, διευκολύνσεις και δομές/υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και συμβάλλουν στην κοινωνική τους ένταξη και β) κάθε ενδιαφερόμενο, με συνοπτικό και απλό τρόπο, για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία τόσο στη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας όσο και γενικότερα.

Ο Οδηγός αποτελείται από τρεις (3) ενότητες. Η πρώτη ενότητα αναφέρεται στην Ε.Σ.Α.μεΑ. και στο πως εμπλέκεται στην πληροφόρηση και στη διεκδίκηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους. Η δεύτερη ενότητα επικεντρώνεται στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις. Ως προς τον τρόπο παρουσίασης αυτής της ενότητας επιλέχθηκε η ταξινόμηση στις δυο ευρύτερες κατηγορίες ανθρωπίνων δικαιωμάτων: των δικαιωμάτων του πολίτη (*civil rights*) και των κοινωνικών δικαιωμάτων (*social rights*). Κάθε υπο-ενότητα ξεκινά παρουσιάζοντας με σύντομο και απλό τρόπο το κάθε δικαίωμα, λαμβάνοντας υπόψη το Σύνταγμα της Ελλάδας και τον ν.4074/2012 με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. Κατόπιν ακολουθεί η παρουσίαση των παροχών, των διευκολύνσεων και των δομών/υπηρεσιών που είναι διαθέσιμες στους πολίτες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Τέλος, η τρίτη ενότητα, παρουσιάζει τους φορείς προώθησης και

διεκδίκησης των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.








Οι πληροφορίες, τα στοιχεία επικοινωνίας, και οι σύνδεσμοι που εμπεριέχονται στον παρόντα Οδηγό ενημερώθηκαν και ήταν σε ισχύ μέχρι και την άνοιξη του 2020.

2. Ο ρόλος της Ε.Σ.Α.μεΑ. στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)¹ από την ίδρυσή της έχει θέσει ως βασικό μέλημά της την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους. Πιο συγκεκριμένα, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνεται στο καταστατικό της, «[η Συνομοσπονδία] δύναται να συμπαρίσταται στα ίδια τα άτομα με αναπηρία (φυσικά πρόσωπα) σε οποιαδήποτε περίπτωση παραβίασης των ανθρωπίνων και συνταγματικών δικαιωμάτων τους...και να τα αντιπροσωπεύει ενώπιον οποιασδήποτε διοικητικής ή δικαστικής αρχής ή οργάνου σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο». Μέσω της υπηρεσίας «Διεκδικούμε Μαζί», που λειτουργεί από το 2007, η Ε.Σ.Α.μεΑ. πληροφορεί τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους για τα δικαιώματά τους και παρεμβαίνει αποτελεσματικά μέσω συνηγοριών όταν αυτά θίγονται. Η υπηρεσία λειτουργεί σε καθημερινή βάση από τις 08.00 μέχρι τις 16.00.

Υπηρεσία «Διεκδικούμε Μαζί» της Ε.Σ.Α.μεΑ.

	Ελευθερίου Βενιζέλου 236, Τ.Κ. 163 41, Ηλιούπολη		esaea@otenet.gr
	210 99 49 837		210 52 38 967
	www.esamea.gr		

¹ Καταστατικό Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.). Άρθρο 2, παράγραφος 8.

Με αφορμή την πλούσια εμπειρία της, η υπηρεσία «Διεκδικούμε Μαζί» έχει προβεί στη συλλογή, επεξεργασία, ταξινόμηση και επικαιροποίηση των αιτημάτων των πολιτών με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις. Σκοπός αυτής της προσπάθειας είναι οι πληροφορίες αυτές να αναρτηθούν στην ηλεκτρονική πύλη του Παρατηρητήριου Θεμάτων Αναπηρίας της Ε.Σ.Α.μεΑ. ώστε όλοι οι πολίτες να μπορούν να αντλούν τις πληροφορίες που χρειάζονται.

3. Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις

3.1 Δικαιώματα του Πολίτη (civil rights)

Τα 'δικαιώματα του πολίτη' είναι η πρώτη κατηγορία στην οποία ταξινομούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σκοπός τους είναι, μεταξύ άλλων, να διασφαλίσουν ίσες ευκαιρίες, προστασία ενώπιον του νόμου και πρόσβαση σε δημόσια αγαθά και υπηρεσίες σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από την ηλικία, το φύλο, την αναπηρία, την εθνοτική ή φυλετική καταγωγή, τη θρησκεία ή της πεποιθήσεις τους.

3.1.1 Το δικαίωμα στην προσβασιμότητα (δομημένη και ψηφιακή) και την πληροφορία

Το κράτος πρέπει να διασφαλίζει την ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στα δημόσια κτήρια, τα νοσοκομεία, τα σχολεία, τις συγκοινωνίες κ.λπ. αλλά και στα ψηφιακά περιβάλλοντα, όπως είναι οι ιστοτόποι. Επιπρόσθετα, πρέπει να διασφαλίζει ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν πρόσβαση στην πληροφορία μέσω της παροχής εναλλακτικών τρόπων επικοινωνίας, π.χ., Braille, νοηματική γλώσσα, υποτιτλισμός, *easy to read* κ.λπ. Για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες και τεχνολογίες, οι πάροχοι όταν σχεδιάζουν οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους την αναπηρία.



[Άρθρα 9 και 21 –
Σύμβαση για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες]

Προσβασιμότητα και δομημένο περιβάλλον



Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός² προβλέπει ότι στους χώρους όλων των νέων κτηρίων είναι απαραίτητη η εξασφάλιση οριζόντιας και κατακόρυφης, αυτόνομης και ασφαλούς, προσπέλασης από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα. Εξαίρεση από τον Κανονισμό αποτελούν τα κτήρια που προορίζονται για κατοικία, για τα οποία υπάρχουν ιδιαίτερες ρυθμίσεις. Το ίδιο για τα υφιστάμενα κτήρια με συγκεκριμένες χρήσεις.

Προσβασιμότητα και Μέσα Μαζικής Μεταφοράς

Η προσβασιμότητα των μέσων μαζικής μεταφοράς αποτελεί επίσης ένα πολύ σημαντικό θέμα που απασχολεί ιδιαίτερα τα άτομα με αναπηρία. Το νομοθετικό πλαίσιο εξειδικεύεται ανά μέσο μεταφοράς.



Οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί 1107/2006 (για τις αεροπορικές μεταφορές)³, 1371/2007 (για τις σιδηροδρομικές μεταφορές)⁴, 1177/2010 (για τις θαλάσσιες μεταφορές και τη ναυσιπλοΐα)⁵, και 181/2011 (για τις μεταφορές με πούλμαν και λεωφορεία)⁶ συμβάλλουν σημαντικά στην προώθηση των δικαιωμάτων των ευρωπαίων επιβατών, με ή χωρίς αναπηρία.

Προσβασιμότητα και Ψηφιακό Περιβάλλον (e-προσβασιμότητα)



Το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει μέτρα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες και στην επικοινωνία⁷. Επίσης αναφέρεται στο επίπεδο προσβασιμότητας των δημόσιων ιστοτόπων⁸. Σε ότι αφορά τους ιστοτόπους και τις εφαρμογές για

² Βλ. άρθρο 26 του ν.4067/2012 Ο «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός», Αρ. ΦΕΚ 79 Α' / 09.04.2012.

³ Βλ. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/398c5d9c-5c74-44e0-8419-9cb1b326a47b/language-el/format-PDF>.

⁴ Βλ. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32007R1371&from=EN>.

⁵ Βλ. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010R1177&from=EL>.

⁶ Βλ. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011R0181&from=EL>.

⁷ Ν.4070/2012, Αρ. ΦΕΚ Α' 82/10.04.2012.

⁸ Υπουργική Απόφαση (ΥΑ) Φ.40.4/1/989/2012, Αρ. ΦΕΚ Β' 1301/12-04-2012.

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα, έχουν θεσπιστεί συγκεκριμένοι κανόνες που αφορούν στην κατασκευή, το περιεχόμενο και τη λειτουργία τους προκειμένου να διασφαλίζεται ότι πληρούν συγκεκριμένες απαιτήσεις προσβασιμότητας⁹. Ωστόσο, το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο δεν περιλαμβάνει διατάξεις για τους ιστότοπους και τις εφαρμογές των φορητών συσκευών των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων και των θυγατρικών τους, καθώς και άλλων φορέων ή των θυγατρικών τους που εκπληρώνουν αποστολή ραδιοτηλεοπτικής εκπομπής δημόσιας υπηρεσίας¹⁰.

Προσβασιμότητα και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Ο ν.4488/2017¹¹ αναφέρει ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.) πρέπει να λαμβάνουν μέτρα ώστε τα άτομα με αναπηρία να μην υφίστανται διάκριση κατά την πρόσβασή τους στη πληροφορία. Η Κοινή Υπουργική Απόφαση 3586/2018¹² περιγράφει τα μέτρα που πρέπει να λάβουν τα Μ.Μ.Ε. προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αυτά παρέχουν.



Προσβασιμότητα και Επικοινωνίες



Σε ότι αφορά την προσβασιμότητα των (τηλε-) επικοινωνιών, στο υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο¹³ προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για τα άτομα με αναπηρία. Πιο συγκεκριμένα, ο πάροχος καθολικής υπηρεσίας -όπως ο ΟΤΕ Α.Ε.- έχει, υποχρέωση να παρέχει: α) τη δυνατότητα πρόσβασης ατελώς στην υπηρεσία πληροφοριών τηλεφωνικού καταλόγου στους/στις τυφλούς/ές και στα άτομα με οπτική αναπηρία, β) έκπτωση στη συνολική μηνιαία χρέωση για χρήση υπηρεσιών πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, όπως και στο διαδίκτυο, σε συγκεκριμένες κατηγορίες ατόμων με αναπηρία, γ) δωρεάν χρόνο τηλεφωνικών συνδιαλέξεων αστικής χρέωσης, δ) εκπτώσεις στην αποστολή και λήψη γραπτών μηνυμάτων μέσω κινητής τηλεφωνίας σε

⁹ Ν.4591/2019, Αρ. ΦΕΚ Α' 19/12.02.2019.

¹⁰ Βλ. Οδηγία 882/2019 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L0882&from=EN>.

¹¹ Ν.4488/2017, Αρ. ΦΕΚ Α' 137/13.9.2017.

¹² ΚΥΑ 3586/2018, Αρ. ΦΕΚ 5491/06.12.2018.

¹³ ΚΥΑ 44867/1637, Αρ. ΦΕΚ 1667 Β'/18.8.2008.

κωφούς/ές και βαρήκοους/ες με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω, καθώς και σε οικογένειες ατόμων με νοητική αναπηρία, αυτισμό, ψυχικές και πολλαπλές αναπηρίες με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, κ.λπ.

3.1.2 Το δικαίωμα στις μετακινήσεις και τις μεταφορές

Τα άτομα με αναπηρία πρέπει να έχουν το δικαίωμα στην όσο το δυνατόν πιο αυτόνομη μετακίνηση. Για τον λόγο αυτό πρέπει να i) παρέχεται βοήθεια στις μετακινήσεις τους, ii) έχουν πρόσβαση σε βοηθήματα, σε προσιτό κόστος, τα οποία διευκολύνουν την αυτόνομη μετακίνησή τους, iii) λαμβάνουν σχετική εκπαίδευση. Τέλος, οι εταιρίες που παράγουν τεχνολογικά βοηθήματα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις πολλαπλές και διαφορετικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία σε ότι αφορά τις μετακινήσεις τους.



[Άρθρο 20 –
Σύμβαση για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες]

Το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα στις μετακινήσεις είναι αναφαίρετο. Ως εκ τούτου, τα άτομα με αναπηρία δικαιούνται να μετακινούνται και να ταξιδεύουν με όλα τα μέσα μεταφοράς -δηλαδή, πλοία, αεροπλάνα, πούλμαν, λεωφορεία και τρένα- σε ισότιμη βάση, και απολαμβάνοντας τις ίδιες υπηρεσίες με τα άτομα χωρίς αναπηρία.

Προκειμένου να παρασχεθεί σε ένα άτομο με αναπηρία δωρεάν βοήθεια από τον μεταφορικό φορέα, χρειάζεται να επικοινωνήσει σχεδόν δυο μέρες πριν τη μετακίνηση με αεροπλάνο, τρένο και πλοίο και τρεις ημέρες πριν τη μετακίνηση με υπεραστικό λεωφορείο. Ωστόσο, ακόμα και αν δεν έχει προβεί σε αυτό, ο μεταφορικός φορέας οφείλει να προσπαθήσει να υλοποιήσει το αίτημα του/της επιβάτη. Σε περιπτώσεις μεγάλων αποστάσεων με πούλμαν ή με υπεραστικά λεωφορεία, η εταιρεία μεταφοράς πρέπει να παρέχει στα άτομα με αναπηρία τη δυνατότητα να συνοδεύονται από πρόσωπο της επιλογής τους, το οποίο θα ταξιδέψει δωρεάν, αντιμετωπίζοντας με αυτόν τον τρόπο τυχόν προβλήματα ασφάλειας που θα εμποδίζουν τη μετακίνησή τους.


Κανένας μεταφορικός φορέας δεν μπορεί να αρνηθεί τη μετακίνηση ενός ατόμου με αναπηρία. Η άρνηση επιβίβασης ενός ατόμου με αναπηρία ή/και μειωμένη κινητικότητα σε οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο απαγορεύεται, εκτός και εάν συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι, όπως είναι η αδυναμία ασφαλούς

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

μεταφοράς του/της επιβάτη. Σε περίπτωση που ένας μεταφορικός φορέας αρνηθεί να προσφέρει υποστήριξη σε ένα άτομο με αναπηρία ή/και μειωμένη κινητικότητα, τότε το εν λόγω άτομο έχει τη δυνατότητα να καταγγείλει τον συγκεκριμένο φορέα στην αρμόδια υπηρεσία. Εάν δεν υπάρξει κάποια ενημέρωση από τον φορέα ή η εξέλιξη της υπόθεσης δεν είναι ικανοποιητική, τότε το άτομο με αναπηρία έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει νέα καταγγελία στην αρμόδια εθνική αρχή. Στοιχεία επικοινωνίας με τις αρμόδιες εθνικές αρχές παρατίθενται παρακάτω:

Για μετακινήσεις με λεωφορείο ή πούλμαν

Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών

	http://www.yme.gr/metafores/epivatikes-metafores/dikaiomata-epibatou
---	---

Για μετακινήσεις με αεροπλάνο

Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, Διεύθυνση Αεροπορικής Εκμετάλλευσης/
Τμήμα Οικονομίας Αερομεταφορών

	210 99 73 162 210 99 73 156		210 89 47 132
	d1d@hcaa.gr		http://www.ypa.gr/passenger-rights

Για μετακινήσεις με πλοίο

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

	213 13 74 258 213 13 71 495		210 41 35 673
	dths@hcg.gr		www.hcg.gr www.yen.gr

Για μετακινήσεις με τρένο

Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων

	210 38 60 141 210 38 60 142		http://www.ras-el.gr/index.php/themata-epivatou
---	--------------------------------	---	---

Δελτίο μετακίνησης ατόμου με αναπηρία

Το δελτίο μετακίνησης ατόμου με αναπηρία είναι μια παροχή που προσφέρει έκπτωση μέρους ή του συνόλου του ποσού του εισιτηρίου μετακίνησης. Η έκπτωση παρέχεται με την επίδειξη του Δελτίου Μετακίνησης κατά την έκδοση

του εισιτηρίου. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παρέχει το δελτίο μετακίνησης ατόμου με αναπηρία στα άτομα με αναπηρία που διαβιούν σε αυτή, δημοσιοποιώντας το διάστημα αλλά και τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να καταθέσει ο/η ενδιαφερόμενος/η. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιολογητικά και το διάστημα χορήγησης του δελτίου μετακίνησης ατόμου με αναπηρία μπορείτε να επικοινωνήσετε:

Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας

	2621 3 60 434 2621 3 60 437 2621 3 60 439		Διοικητήριο Πύργου, Μανωλοπούλου 47 4 ^{ος} Όροφος, γραφείο 7
---	---	---	---



Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας - Μεσολόγγι

	2631 3 61 154		Λεβίδου 1 & Κύπρου, Διοικητήριο 1 ^{ος} Όροφος, γραφείο 11
---	---------------	---	---

Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας - Αγρίνιο

	2641 3 63 201		Εθν. οδός Αντιρρίου-Ιωαννίνων 1 2 ^{ος} Όροφος, γραφείο 11
---	---------------	---	---

Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας

	261 3 620 746 261 3 620 739 261 3 620 712 261 3 620 731		Π.Π. Γερμανού 98, Πάτρα 1 ^{ος} Όροφος, γραφείο 3 & 4
---	--	---	--



- Οι τυφλοί, όπως προβλέπεται στα κριτήρια χορήγησης, λαμβάνουν Δελτίο Μετακίνησης ανεξαρτήτως εισοδήματος.
- Οι τυφλοί και τα άτομα με βαριά νοητική αναπηρία με τον απαιτούμενο δείκτη νοημοσύνης για την ένταξή τους στο πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης, δικαιούνται Δελτίο Μετακίνησης και για τους συνοδούς τους.

Άτομα με αναπηρία και η μετακίνησή τους με τρένα και πλοία

Η ΤΡΑΙΝΟΣΣΕ και πολλές ναυτιλιακές εταιρείες προσφέρουν στα άτομα με αναπηρία εκπτώσεις στις τιμές των εισιτηρίων. Για την ακριβή διαδικασία και το ποσοστό έκπτωσης πρέπει να απευθύνεστε στον φορέα με τον οποίο επιθυμείτε να ταξιδέψετε, καθώς αυτά κατά καιρούς μεταβάλλονται.

Απαλλαγή τελών κυκλοφορίας

Τα άτομα με αναπηρία που εντάσσονται στο άρθρο 16 του ν. 1798/1988¹⁴ και οι γονείς-κηδεμόνες των παιδιών με αναπηρία που εντάσσονται στον νόμο αυτό μέχρι την ενηλικίωση των παιδιών τους απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας για ένα μόνο όχημα. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Δ.Ο.Υ. της περιοχής σας.

Δελτίο στάθμευσης ατόμων με αναπηρία

Τα άτομα με αναπηρία είτε είναι ιδιοκτήτες αναπηρικών οχημάτων είτε συμβατικών αυτοκινήτων, αν εντάσσονται στο άρθρο 1 του ΠΔ 241/2005¹⁵, δικαιούνται Δελτίο Στάθμευσης για αποκλειστική χρήση σε χώρους στάθμευσης με οριζόντια και κάθετη σήμανση για οχήματα ατόμων με αναπηρία, και κατά προτεραιότητα σε οδούς και χώρους που χρησιμοποιούνται για δημόσια κυκλοφορία οχημάτων, πεζών και ζώων. Το Δελτίο Στάθμευσης μπορούν επίσης να το αποκτήσουν οι γονείς ανήλικων παιδιών με αναπηρία, οι δικαστικοί συμπαραστάτες ενήλικων ατόμων με αναπηρία, όπως επίσης και όσοι έχουν ενταχθεί σε προγράμματα αναδοχής ή υιοθεσίας ατόμων με αναπηρία. Στις περιπτώσεις αυτές χρειάζεται η προσκόμιση βεβαίωσης από τα ΚΕ.Π.Α. που να δηλώνει ότι η αναπηρία ανήκει στις παθήσεις που δικαιούνται το Δελτίο. Ως προς τη διαδικασία για την έκδοση Δελτίου Στάθμευσης ο/η ενδιαφερόμενος/η ή η/ο νόμιμος/η εκπρόσωπος του ατόμου με αναπηρία χρειάζεται να προσκομίσει στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταφορών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας πιστοποιητικό αναπηρίας από τα ΚΕ.Π.Α. που να βεβαιώνει ότι η αναπηρία του ατόμου ανήκει στις περιπτώσεις που δικαιούνται το Δελτίο Στάθμευσης.

Παραχώρηση θέσης στάθμευσης στη μόνιμη κατοικία του ατόμου με αναπηρία

Τα άτομα με αναπηρία που είναι κάτοχοι αναπηρικού αυτοκινήτου ή δικαιούνται αναπηρικό αυτοκίνητο¹⁶ δικαιούνται παραχώρηση θέσης στάθμευσης στη μόνιμη κατοικία τους. Για περισσότερες πληροφορίες καθώς και για τα δικαιολογητικά που απαιτούνται μπορείτε να απευθυνθείτε στην Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου που διαμένετε.

¹⁴ Ν.798/1988, Αρ. ΦΕΚ Α' 166/11.8.1988.

¹⁵ Προεδρικό διάταγμα 241/2005, Αρ. ΦΕΚ Α' 290/30.11.2005.

¹⁶ Βλ. άρθρο 16 του ν.1798/1988, Αρ. ΦΕΚ Α' 166/11.8.1988.

3.2 Κοινωνικά, Οικονομικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα

Τα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά δικαιώματα -ή διαφορετικά κοινωνικά δικαιώματα- είναι η δεύτερη κατηγορία στην οποία διακρίνονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το κράτος είναι υποχρεωμένο, μέσα από τη λήψη θετικών μέτρων, να διασφαλίσει την πρόσβαση όλων των πολιτών σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες.

3.2.1 Το δικαίωμα στην κοινωνική προστασία

Τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα στην αξιοπρεπή διαβίωση. Για τον λόγο αυτό τα κράτη οφείλουν να παρέχουν υποστήριξη (είτε οικονομική είτε σε είδος) στα άτομα με αναπηρία -και πόσο μάλλον στις γυναίκες, στα κορίτσια και στους ηλικιωμένους με αναπηρία- ώστε να αναβαθμιστεί η ποιότητα ζωής τους, να έχουν πρόσβαση σε προσιτές οικονομικά υπηρεσίες καθώς και σε προγράμματα δημόσιας στέγασης.



[Άρθρο 28 -
Σύμβαση για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες]

Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α)

Η πιστοποίηση της αναπηρίας αποτελεί το 'κλειδί' προκειμένου ένας/μία πολίτης να έχει πρόσβαση στο κράτος πρόνοιας και συγκεκριμένα στις παροχές που αφορούν τα άτομα με αναπηρία. Από την 1^η Σεπτεμβρίου 2011¹⁷, ξεκίνησε να λειτουργεί ο θεσμός των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α). Οι κύριες αρμοδιότητες των ΚΕ.Π.Α είναι:


- I. ο χαρακτηρισμός των πολιτών ως άτομα με αναπηρία,
- II. ο καθορισμός του ποσοστού αναπηρίας, ώστε ο/η πολίτης να μπορεί να λάβει σύνταξη αναπηρίας, και
- III. ο καθορισμός του ποσοστού αναπηρίας για όλες τις κοινωνικές και οικονομικές παροχές -τόσο σε χρήματα όσο και σε είδος- για τις οποίες το εν λόγω πιστοποιητικό είναι απαραίτητο.

¹⁷ Ν.3863/2010, Αρ. ΦΕΚ Α' 115/15.7.2010.

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία




Ο/η πολίτης που επιθυμεί να εξεταστεί από τις επιτροπές αξιολόγησης αναπηρίας των ΚΕ.Π.Α. χρειάζεται να υποβάλλει σχετική αίτηση και να καταθέσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης της αναπηρίας και την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, ο/η ενδιαφερόμενος/η μπορεί να αναζητήσει:

α) στην ιστοσελίδα των ΚΕ.Π.Α.:




	https://www.efka.gov.gr/el/menoy/kentro-pistopoiyses-anaperias-kepa
---	---

β) στις γραμματείες των ΚΕ.Π.Α. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας:




Γραμματεία ΚΕ.Π.Α. Αργινίου

	2641 0 60139 2641 0 60186 2641 0 60187		2641 0 44550
	Ε.Ο. Αργινίου-Αντιρρίου 47, Τ.Κ. 301 00		


Γραμματεία ΚΕ.Π.Α. Πατρών (Αγ. Αλεξίου)

	261 0 452 598 261 0 455 263		261 0 452 598
	Ιωαννίνων 14, Τ.Κ. 262 23		

Γραμματεία ΚΕ.Π.Α. Πύργου

	2621 0 83929		2621 0 20303
	Μυστρά 7, Τ.Κ. 271 00		

Μέσω της διαδικτυακής πύλης του ελληνικού κράτους Gov.gr, ο/η ενδιαφερόμενος/η έχει επίσης τη δυνατότητα να διαχειρίζεται τις συναλλαγές του/της με τα ΚΕ.Π.Α. Συγκεκριμένα, οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους στα ΚΕ.Π.Α., να παρακολουθούν την πορεία του αιτήματός τους, να ενημερωθούν για την ημερομηνία εξέτασής τους από τη υγειονομική επιτροπή, να πληροφορηθούν για το αποτέλεσμα της πιστοποίησης της αναπηρίας τους, και στη συνέχεια να την κοινοποιήσουν στον φορέα που επιθυμούν. Παρακάτω παρατίθεται ο εν λόγω σύνδεσμος.




	https://www.gov.gr/ipiresies/ugeia-kai-pronoia/amea/diakheirise-aitematos-kepa
---	---

Κέντρα Κοινότητας



Τα Κέντρα Κοινότητας είναι μια δομή που ξεκίνησε να λειτουργεί το 2016¹⁸ και έχει ως σκοπό την προστασία των οικονομικά αδυνάτων και την αντιμετώπιση της φτώχειας. Πιο συγκεκριμένα οι παρεχόμενες υπηρεσίες των Κέντρων Κοινότητας είναι: α) η ενημέρωση και υποστήριξη των πολιτών σε θέματα που αφορούν τα δικαιώματά τους, π.χ., πληροφορίες σχετικά με: τη διαδικασία υποβολής αίτησης στα ΚΕ.Π.Α., τα επιδόματα που δικαιούνται, διάφορες διαθέσιμες υπηρεσίες και προγράμματα κοινωνικής φροντίδας που απευθύνονται στους πολίτες, κ.λπ., β) η συνεργασία τους με Υπηρεσίες, Φορείς και Δομές παροχής υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας και γ) η παροχή υπηρεσιών κοινωνικού προσανατολισμού. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας λειτουργούν δεκαεννέα (19) Κέντρα Κοινότητας, ένα σε κάθε Δήμο. Στον πίνακα που ακολουθεί μπορείτε να βρείτε τα στοιχεία επικοινωνίας των Κέντρων Κοινότητας που λειτουργούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας¹⁹.

Κέντρα Κοινότητας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας




Κέντρο Κοινότητας Καλαβρύτων

	Πρώην Μαθητική Εστία Καλαβρύτων, ΤΚ 250 01		2692 0 22276
	http://www.kalavrita.gr/images/chapters/filadio_koinotitas.pdf		

Κέντρο Κοινότητας Αργινίου

	Δημήτριου Γληνού 1, Τ.Κ. 301 00		2641 0 46990
---	---------------------------------	---	--------------

Κέντρο Κοινότητας Πηνειού




	1 ^ο χιλιόμετρο Γαστούνης – Βαρθολομιού, Τ.Κ. 273 00		2623 0 32472 2623 0 60768
	http://www.dimospineiou.gov.gr/images/municipality/images/pdf/kentro_koinotitas.pdf		

¹⁸ Περισσότερες πληροφορίες για τις αρμοδιότητες των Κέντρων Κοινότητας μπορείτε να βρείτε στο άρθρο 4 του ν.4368/2016 (Αρ. ΦΕΚ 21 Α /21.02.2016).




¹⁹ Περισσότερες πληροφορίες για τον θεσμό των Κέντρων Κοινότητας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας μπορείτε να βρείτε στο σύνδεσμο που ακολουθεί <http://dytikiellada.gr/κέντρα-κοινότητας> αλλά και στην ιστοσελίδα του Ο.Π.Ε.Κ.Α.: <https://opeka.gr/kentra-koinotitas>.

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία




Κέντρο Κοινότητας Ερυμάνθου

	Χαλανδρίτσα Δήμου, Τ.Κ. 250 08		2694 0 22506
	https://erymanthou.gov.gr/directory/κέντρο-κοινότητας-δήμου-ερυμάνθου		




Κέντρο Κοινότητας Ανδρίτσαινας – Κρεσενών

	Ανατολικής Πλατείας Ειρήνης, Νέο Δημαρχείο, Τ.Κ. 270 55		2625 0 24647
	https://www.facebook.com/pg/Κέντρο-Κοινότητας-Δήμου-Ανδρίτσαινας-Κρεσένων-159207961535503/posts/?ref=page_internal		




Κέντρο Κοινότητας Ι.Π. Μεσολογγίου

	Σταυροπούλου 11, Τ.Κ. 302 00		2631 3 63417 2631 3 63431
	http://messolonghi.gov.gr/?page_id=157		




Κέντρο Κοινότητας Ναυπακτίας

	Γεωργίου Αθανασιάδη Νόβα 16, Τ.Κ. 303 00		2634 0 38640
	http://www.nafpaktos.gr/blog/20325/κεντρο-κοινοτητας-παραρτημα-ρομα-δη		




Κέντρο Κοινότητας Ζαχάρως

	Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο Ζαχάρως, Τ.Κ. 270 54		2625 3 60512 2625 3 60513
	https://www.zacharo.gr/business/kentro-koinotitas		




Κέντρο Κοινότητας Αμφιλοχίας

	Βασιλείου Καραπάνου, Τ.Κ. 305 00		2642 0 22060 2642 0 22066
	https://www.dimosamfilochias.gr/kentro-kinotitas		




Κέντρο Κοινότητας Δυτικής Αχαΐας

	Σώσου Ταυρομένεος 50, Τ.Κ. 252 00		2693 0 24771
	https://ddachaias.gr/kentro-kinotitas-dimou-ditikis-achaias		




Κέντρο Κοινότητας Πύργου

	Τάκη Πετρόπουλου & Πατρών, Τ.Κ. 271 31		2621 3 62634
	https://cityofpyrgos.gr/ανακοινωση-δελητια-τυπου/κεντρο-κοινοτητας-δημου-πυργου		




Κέντρο Κοινότητας Δήμου Ακτίου-Βόνιτσας

	Πλατεία Αγίου Σπυρίδωνος, Τ.Κ. 300 02		2643 0 23153
	http://aktiononitsa.gov.gr/el/content/κεντρο-κοινοτητας-δημου-ακτιου-βονιτσα-σ-υπωχρεωσει-των-δικαιουχων-του-κεα		




Κέντρο Κοινότητας Θέρμου

	Πλατεία Οικογένειας Νικολιτσά, Τ.Κ. 300 08		2644 3 60139 2644 3 60142
	https://www.dimos-therμου.gr/website/κεντρο-κοινοτητας-δημου-θερμου		




Κέντρο Κοινότητας Αρχαίας Ολυμπίας

	Πραξιτέλους Κονδύλι 1, Τ.Κ. 270 65		2624 0 22250
	https://www.arxaiolympia.gov.gr/kentro-koinotitas		




Κέντρο Κοινότητας Ήλιδας

	Αχιλλέα Μπουντουβή 21, Τ.Κ. 272 00		2622 0 24187
	http://www.dimosilidas.gr/index.php/kentro-koinotitas		

Κέντρο Κοινότητας Αιγιαλείας




	Ρήγα Φεραίου & Αρατού 67, Τ.Κ. 251 00		2691 0 26136
	http://www.aigialeia.gov.gr/el/kentro-koinotitas		

Κέντρο Κοινότητας Πατρέων

	Ελευθερίου & Σολωμού 38, Τ.Κ. 263 33		261 4 409977
	http://www.kodip.gr/index.php/men-koinoniki-yposthriksh		

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία




Κέντρο Κοινότητας Ξηρομέρου

	Αστακός Αιτωλοακαρνανίας (Δημαρχείο), Τ.Κ. 300 06		2646 3 60414
	https://www.dimosxiromerou.gr/109-syndesmoi/2391-skopos-kai-stoxoi-kentrou-koinotitas		

Κέντρο Κοινότητας Ανδραβίδας - Κυλλήνης

	Ανδρέα Καρκαβίτσα 21, Τ.Κ. 270 53		2623 0 23000
	http://www.andravidia-killini.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=131&Itemid=158		




Κέντρο Κοινότητας Άργους – Ορεστικού

	Παύλου Μελά 2, Τ.Κ. 322 00		2467 3 51315
	http://www.argosorestiko.gr/2014-04-08-09-31-59/1443-2017-10-02-11-26-45.html		

Συντάξεις Αναπηρίας

Τα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις δικαιούνται σύνταξης αναπηρίας, το ύψος της οποίας εξαρτάται από το ποσοστό αναπηρίας όπως αυτό αναγράφεται στη βεβαίωση πιστοποίησης της αναπηρίας που χορηγείται από τα ΚΕ.Π.Α. Τα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση προσωρινής σύνταξης αναπηρίας. Ωστόσο, το ποσό αυτής είναι μειωμένο σε σχέση με την οριστική σύνταξη. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις συντάξεις λόγω αναπηρίας οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να απευθύνονται στον Ε.Φ.Κ.Α.:

Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)

	information@efka.gov.gr		1555
	https://www.efka.gov.gr/el/syntaxioychoi/sychnes-eroteseis-kai-apanteseis-schetika-me-syntaxeis		

Παροχές αναπηρίας

Υπάρχουν δυο ειδών παροχές που μπορεί ένα άτομο με αναπηρία να λάβει στο πλαίσιο της προνοιακής πολιτικής: α) παροχές σε χρήμα και β) παροχές σε είδος. Ειδικότερα:

Παροχές σε χρήμα

Οι παροχές σε χρήμα είναι μια εισοδηματική υποστήριξη που λαμβάνει ο/η δικαιούχος για τις πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν λόγω της αναπηρίας ή/και της χρόνιας πάθησης. Άτομα με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση που είναι ανασφάλιστα ή έμμεσα ασφαλισμένα μπορούν να λάβουν επιδοματική στήριξη σύμφωνα και με τα εκάστοτε ισχύοντα κριτήρια.

VS

Παροχές σε είδος

Οι παροχές σε είδος είναι μια άλλη κατηγορία παροχών που μπορεί να λάβει ένα άτομο με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις. Αν και δεν είναι οικονομικής φύσης, ωστόσο η χορήγησή τους συμβάλλει στην ενίσχυση του εισοδήματος. Για παράδειγμα, φοροαπαλλαγές ή εκπτώσεις φόρου που ένα άτομο με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση μπορεί να λάβει ανήκουν σε αυτή την κατηγορία.

Παροχές σε χρήμα

Στο πλαίσιο της προνοιακής πολιτικής, τα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις δικαιούνται πρόσβαση σε παροχές (επιδόματα) και προγράμματα ενίσχυσης. Ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) είναι η αρμόδια αρχή που έχει αναλάβει τη χορήγησή τους. Βασική προϋπόθεση για την παροχή των επιδομάτων είναι να έχει πιστοποιηθεί η αναπηρία του/της ενδιαφερόμενου/ης από τα ΚΕ.Π.Α ή από τις υγειονομικές επιτροπές του στρατού (Α.Σ.Υ.Ε., Α.Ν.Υ.Ε., κ.λπ.). Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα επιδόματα και τα προγράμματα ενίσχυσης που χορηγούνται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α. Στον σύνδεσμο που συνοδεύει κάθε επίδομα ή πρόγραμμα περιγράφονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση των εν λόγω παροχών στους/στις ενδιαφερόμενους/ες.

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Επιδόματα που χορηγούνται στα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.


α) Επίδομα κίνησης σε παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους

	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Επίδομα-κίνησης.doc
---	---


β) Διατροφικό επίδομα σε νεφροπαθείς, μεταμοσχευμένους καρδιάς, ήπατος κ.λπ.

	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Διατροφικό-επίδομα.doc
---	---


γ) Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με βαριά αναπηρία

	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Πρόγραμμα-οικονομικής-ενίσχυσης-ατόμων-με-βαριά-αναπηρία.doc
---	---

δ) Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με βαριά νοτική υστέρηση

	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Πρόγραμμα-οικονομικής-ενίσχυσης-ατόμων-με-βαριά-νοτική-υστέρηση.doc
---	---


ε) Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης παραπληγικών, τετραπληγικών και ακρωτηριασμένων ανασφάλιστων και ασφαλισμένων του Δημοσίου

	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Πρόγραμμα-οικονομικής-ενίσχυσης-παραπληγικών-τετραπληγικών.doc
---	---


στ) Ενίσχυση ατόμων με συγγενή αιμολυτική αναιμία (μεσογειακή – δρεπανοκυτταρική – μικροδρεπανοκυτταρική κ.λπ.) ή συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφιλία κ.λπ.), Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS)

	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/AΙΜΟΛΥΤΙΚΑ.doc
---	---


ζ) Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης κωφών και βαρήκων ατόμων

	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Πρόγραμμα-οικονομικής-ενίσχυσης-κωφών-και-βαρήκων-ατόμων-2-1.doc
---	---


η) Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με αναπηρία όρασης

	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Πρόγραμμα-οικονομικής-ενίσχυσης-ατόμων-με-αναπηρία-όρασης.doc
---	---

θ) Πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης ατόμων με εγκεφαλική παράλυση





	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Πρόγραμμα-οικονομικής-ενίσχυσης-ατόμων-με-εγκεφαλική-παράλυση.doc
---	---

ι) Οικονομική ενίσχυση ασθενών και αποθεραπευμένων χανσενικών και μελών των οικογενειών τους





	https://opeka.gr/wp-content/uploads/2020/03/Οικονομική-ενίσχυση-ασθενών-και-αποθεραπευμένων-χανσενικών-και-μελών-των-οικογενειών-τους.-1.doc
---	---

Μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, στην οποία έχουν πρόσβαση εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι των Κέντρων Κοινότητας, οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να αιτηθούν για: i) τη χορήγηση προνοιακών αναπηρικών παροχών σε χρήμα, ii) την παράταση χορήγησης των επιδομάτων, όταν η ισχύς της γνωμάτευσης πιστοποίησης της αναπηρίας των ΚΕ.Π.Α. λήγει και iii) τη λήψη του διατροφικού επιδόματος. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα προνοιακά αναπηρικά και διατροφικά επιδόματα, οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να απευθύνονται και στον Ο.Π.Ε.Κ.Α. Στον πίνακα που ακολουθεί αναφέρονται τα στοιχεία επικοινωνίας με τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.:

Διεύθυνση Αναπηρικών Επιδομάτων και Οικονομικών Ενισχύσεων

	Πατισίων 30, Τ.Κ. 101 70, Αθήνα		anapirika@opeka.gr anapirika.epid@opeka.gr
	213 15 19 300		213 15 19 223

Περιφερειακή Διεύθυνση Δυτικής Ελλάδας

	Πανεπιστημίου 168, Τ.Κ. 264 43, Πάτρα		pdde.patra@opeka.gr
	261 3 615 733		261 0 455 546

Οι ενδιαφερόμενοι/ες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι τα επιδόματα σε χρήμα που χορηγούνται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Α.:

- α) **δεν** φορολογούνται,
- β) **δεν** λαμβάνονται υπόψη σε καμία κατηγορία εισοδήματος,
- γ) **δεν** υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά και **δεν** κατάσχονται,
- δ) **δεν** συμψηφίζονται με άλλα χρέη προς το δημόσιο ή άλλα πιστωτικά ιδρύματα,
- ε) **δεν** υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Παροχές σε είδος

Φοροαπαλλαγές και άλλες οικονομικές ελαφρύνσεις

Πέρα από την παροχή επιδομάτων οικονομικής φύσεως, το ελληνικό κράτος παρέχει διάφορες φοροαπαλλαγές και οικονομικές ελαφρύνσεις ή διευκολύνσεις. 'Κλειδί' για την πρόσβαση σε αυτού του είδους παροχές αποτελεί η βαρύτητα της αναπηρίας, όπως αυτή προκύπτει από το πιστοποιητικό αναπηρίας των ΚΕ.Π.Α.

Απαλλαγές εισοδήματος και μειώσεις φόρου²⁰

Οι μισθοί, οι συντάξεις και η πάγια αντιμισθία των ατόμων με αναπηρία που έχουν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80% απαλλάσσονται από τον φόρο. Επιπρόσθετα, για τα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις που έχουν τουλάχιστον 67% αναπηρία προβλέπεται μείωση φόρου της τάξης των 200 ευρώ για τον/τη φορολογούμενο/η ή τα εξαρτώμενα μέλη του/της²¹. Δεν λαμβάνεται υπόψη η επαγγελματική ή η ασφαλιστική αναπηρία.

Χορήγηση εκπτώσεων και αναστολή πληρωμής φόρου²²

Αναφορικά με τον ΕΝ.Φ.Ι.Α., προβλέπεται για τους/τις φορολογούμενους/ες με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις, τους/τις συζύγους και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας έκπτωση της τάξεως του 100% αν διαπιστωθεί οικονομική αδυναμία για την κάλυψη της εν λόγω οφειλής. Η αναστολή ή η έκπτωση πληρωμής φόρου κρίνεται σε ετήσια βάση. Οι προϋποθέσεις ώστε ένας/μία φορολογούμενος/η με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις, ο/η σύζυγος ή τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειας για να είναι δικαιούχος/οι αυτών των παροχών οφείλει να πληροί τα παρακάτω κριτήρια: α) Το συνολικό φορολογητέο εισόδημα του προηγούμενου φορολογικού έτους να μην ξεπερνά τα 12.000 ευρώ, β) το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία κατέχει δικαιώματα ο/η υπόχρεος/η δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ο/η σύζυγος και τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του/της, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού συνιδιοκτησίας και του είδους του δικαιώματος, να μην υπερβαίνει

²⁰ Το νομικό πλαίσιο που διέπει αυτή την παροχή σε είδος περιλαμβάνεται στον ν.4172/2013 και ειδικότερα στο άρθρο 14, παρ. 2(ε) και στο άρθρο 17(α) (Αρ. ΦΕΚ Α'167/23.7.2013).

²¹ Και στις δυο περιπτώσεις πρέπει το ποσοστό αναπηρίας να προκύπτει από το πιστοποιητικό αναπηρίας που εκδίδεται από τα ΚΕ.Π.Α. ή την Α.Σ.Υ.Ε..

²² Το νομικό πλαίσιο που διέπει αυτή την παροχή σε είδος περιλαμβάνεται στον ν.4223/2013 και ειδικότερα στο άρθρο 7, παρ. 1 και 2 (Αρ. ΦΕΚ Α'287/31.12.2013).

τα 150 τετραγωνικά μέτρα, και γ) ο/η σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς του/της να έχει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80%.

Εκπτώσεις στα ναύλα των πλοίων για τα άτομα με αναπηρία²³

Τα άτομα με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα, με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80%, όπως προκύπτει από τη πιστοποιητικό αναπηρίας που χορηγούν τα ΚΕ.Π.Α., δικαιούνται έκπτωση της τάξης του 50% της τιμής του ναύλου σε όλες τις θέσεις των πλοίων που εφαρμόζεται το εν λόγω νομικό πλαίσιο. Ένα άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα χρειάζεται να επιδείξει το πιστοποιητικό των ΚΕ.Π.Α. ώστε να μπορέσει να κάνει χρήση αυτής της παροχής.

Η ίδια παροχή ισχύει και για τα αναπηρικά Ι.Χ.Ε οχήματα με τα οποία και μετακινείται το άτομο με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80%. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ένα άτομο για να μπορεί να κάνει χρήση αυτής της παροχής θα πρέπει το Ι.Χ.Ε. όχημα να φέρει ειδικές πινακίδες αναπήρων πολέμου ή Δελτίο Στάθμευσης Οχημάτων Ατόμων με Αναπηρία.

Οι συνοδοί ατόμων με παραπληγία-τετραπληγία, τύφλωση, νοητική αναπηρία, αυτισμό και σύνδρομο Down με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80% επίσης δικαιούνται έκπτωση της τάξεως του 50% επί του ναύλου²⁴.

Τέλος, σε ότι αφορά τους επιβάτες με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα, με την επιφύλαξη των υφιστάμενων συνθηκών πρόσβασης, δικαιούνται την παροχή δωρεάν συνδρομής, όπως ορίζεται στα παραρτήματα II και III του Κανονισμού (ΕΕ) 1177/2010, σε λιμένες, συμπεριλαμβανομένης της επιβίβασης και της αποβίβασης, και επί πλοίου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 10 του Κανονισμού και υπό τους όρους παροχής συνδρομής που ορίζουν τα άρθρα 11 και 12 του Κανονισμού.

Ένταξη στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο της Δ.Ε.Η.

Μια ακόμη παροχή σε είδος, είναι αυτή της ένταξης ενός νοικοκυριού στο Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο της Δ.Ε.Η. Βασική προϋπόθεση για να μπορεί ένα νοικοκυριό να ωφεληθεί από αυτήν την παροχή είναι



²³ Το νομικό πλαίσιο που διέπει αυτή την παροχή σε είδος περιλαμβάνεται στον ν.4150/2013 και ειδικότερα στο άρθρο 35, παρ. 4 και 5 (Αρ. ΦΕΚ Α΄102/29.04.2013).

²⁴ Θα πρέπει να σημειωθεί ότι αν ο μεταφορέας απαιτήσει συνοδεία για το άτομο με μειωμένη κινητικότητα, τότε ο συνοδός μεταφέρεται δωρεάν.

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

ένα εκ των μελών του να είναι άτομο με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, στο όνομα του/της οποίου να εκδίδεται ο λογαριασμός της Δ.Ε.Η. Στον ιστότοπο της Η.Δ.Ι.Κ.Α. μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες για το Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο της Δ.Ε.Η. καθώς επίσης και να υποβάλετε ηλεκτρονικά την αίτησή σας.

Η.Δ.Ι.Κ.Α. – Κοινωνικό Οικιακό Τιμολόγιο της ΔΕΗ



<https://www.idika.gr/kot>

3.2.2 Το δικαίωμα στην υγεία και την αποκατάσταση

Τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα στην υγεία και στην ισότιμη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας. Για τον λόγο αυτό τα κράτη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν πρόσβαση στις ίδιες υπηρεσίες υγείας με τα άτομα χωρίς αναπηρία, και κοντά στον τόπο διαμονής τους. Οι επαγγελματίες υγείας πρέπει να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους προς τα άτομα με αναπηρία και να μην αρνούνται τη χορήγηση θεραπείας ή φροντίδας σε αυτά. Επιπλέον, τα κράτη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία μπορούν να έχουν μια ανεξάρτητη και υγιή ζωή μέσω της παροχής υπηρεσιών στήριξης στους τομείς της υγείας, της εργασίας, της εκπαίδευσης, των κοινωνικών υπηρεσιών, αλλά και στην παροχή αναγκαίων βοηθημάτων (τεχνολογικών ή μη) που τους χρειάζονται για την αποκατάστασή τους.



[Άρθρα 25 και 26 –
Σύμβαση για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες]

Φαρμακευτική κάλυψη

Από το καλοκαίρι του 2016²⁵ ισχύει νέο πλαίσιο υγειονομικής κάλυψης των ανασφάλιστων και των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων. Το νέο πλαίσιο καλύπτει και τα άτομα με αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον 67%, όπου η κατάσταση της

²⁵ Το νομικό πλαίσιο που διέπει αυτή την παροχή σε είδος εμπεριέχεται στον ν.4368/2016 και ειδικότερα στο άρθρο 33 (Αρ. ΦΕΚ Α΄21/21.2.2016).

υγείας τους απαιτεί νοσηλεία ή συνεχή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ή αποκατάσταση λόγω χρόνιων ή ανίατων ή σπάνιων νοσημάτων ή/και παθήσεων, καθώς και τα άτομα με ψυχική αναπηρία που φιλοξενούνται σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας.

Παροχή τεχνολογικών βοηθημάτων

Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) είναι η αρμόδια αρχή για την κάλυψη μέρους του κόστους τεχνικών βοηθημάτων και βοηθητικών συσκευών. Συγκεκριμένα, η Εγκύκλιος του Ε.Ο.Π.Υ.Υ 3112/2012 εμπεριέχει έναν πίνακα που περιλαμβάνει τα τεχνικά βοηθήματα και τις βοηθητικές συσκευές που καλύπτει ο Οργανισμός -οι οποίες όμως δεν ανταποκρίνονται στις τελευταίες εξελίξεις της τεχνολογίας- καθώς και το χρονικό διάστημα για την αντικατάστασή τους. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καλύπτει το 75% του συνολικού κόστους για την απόκτηση τεχνικού βοηθήματος ή βοηθητικής συσκευής. Η διαδικασία που ένας ασφαλισμένος πρέπει να ακολουθήσει για την αγορά ενός τεχνικού βοηθήματος ή μιας βοηθητικής συσκευής επίσης περιγράφεται στην προαναφερθείσα εγκύκλιο. Στα άτομα με παραπληγία, τετραπληγία και ακρωτηριασμό που λαμβάνουν το εξωδρυματικό επίδομα αναπηρίας, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καλύπτει το σύνολο του κόστους απόκτησης τεχνικού βοηθήματος, όπως αναφέρεται στην εγκύκλιο.

Άυλη συνταγογράφηση



Από τον Απρίλιο του 2020 λειτουργεί η υπηρεσία της άυλης συνταγογράφησης. Μέσω αυτής, η έντυπη μορφή αντικαθίσταται από την ηλεκτρονική, δίνοντας τη δυνατότητα στα άτομα με χρόνιες παθήσεις να λαμβάνουν τη συνταγή τους εξ αποστάσεως είτε μέσω μηνύματος (SMS) είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την άυλη συνταγογράφηση μπορείτε να αναζητήσετε στη διαδικτυακή πύλη του ελληνικού κράτους Gov.gr στον σύνδεσμο που ακολουθεί.



<https://www.gov.gr/ipiresies/ugeia-kai-pronoia/phakelos-ugeias/aule-suntagographese>

Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Κ.Κ.Π.)

Το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας (Κ.Κ.Π.) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας,

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία






που δημιουργήθηκε το 2013²⁶ μετά τη συγχώνευση πέντε Μονάδων Κοινωνικής Πρόνοιας που λειτουργούσαν στους Νομούς Αχαΐας και Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.). Στόχος του Κ.Κ.Π. είναι η παροχή υπηρεσιών για την προστασία του παιδιού και της οικογένειας, των ατόμων με αναπηρία, των ατόμων με χρόνιες παθήσεις και των ηλικιωμένων. Πιο συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες που παρέχει το Κ.Κ.Π. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αφορούν: α) την περίθαλψη, β) τη στέγαση, γ) τη μόρφωση και εκπαίδευση παιδιών που είναι απροστάτευτα ή που αντιμετωπίζουν κοινωνικά ή άλλα προβλήματα, δ) τη φιλοξενία ατόμων με κινητική, νοητική ή ψυχική αναπηρία, και ε) τη φιλοξενία ηλικιωμένων πολιτών που χρήζουν στήριξης. Το Κ.Κ.Π. αποτελείται από πέντε Παραρτήματα που βρίσκονται στους Νομούς Αχαΐας και Ηλείας και αφορούν την προστασία του παιδιού και την προστασία των ατόμων με αναπηρία. Συγκεκριμένα τα παραρτήματα που απευθύνονται στα άτομα με αναπηρία είναι τα εξής:

Μονάδα Λεχαινών - Παράρτημα Ατόμων με Αναπηρία Λεχαινών

Η Μονάδα Λεχαινών, που ξεκίνησε τη λειτουργία της από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 περιθάλποντας παιδιά με νοητική αναπηρία, αρχικά ονομαζόταν Κέντρο Περίθαλψης Παιδιών (ΚΕ.ΠΕ.Π.). Κατά την πρώιμη περίοδο λειτουργίας της η προέλευση των παιδιών που φιλοξενούνταν σε αυτή τη δομή ήταν από τον νόμο Ηλείας και από τους υπόλοιπους νομούς της Πελοποννήσου, καθώς επίσης και από τους νομούς Κεφαλληνίας και Ζακύνθου.

Μπορείτε να αναζητήσετε περισσότερες πληροφορίες για την εν λόγω Μονάδα χρησιμοποιώντας τα στοιχεία επικοινωνίας που αναφέρονται παρακάτω.

Μονάδα Λεχαινών - Παράρτημα Ατόμων με Αναπηρία Λεχαινών

	1 ^ο χιλιόμετρο Λεχαινών - Μυρσίνης, Τ.Κ. 270 53		kkppde-lex@1609.syzefxis.gov.gr kepeplex@otenet.gr kepepleh1@yahoo.gr
	2623 3 60 200 2633 3 60 221		2623 3 60 229
	https://kkppde.gr/index.php/monada-lehainon		






²⁶ Νομοθεσία στις 23/1/2013 με τον ν.4109 περί κατάργησης και συγχώνευσης νομικών προσώπων του Δημοσίου.

Μονάδα Πύργου - Παράρτημα Ατόμων με Αναπηρία Λεχαινών

Η Μονάδα Πύργου, που ξεκίνησε να λειτουργεί το 1966, είναι το πρώην γηροκομείο Πύργου «Ο Άγιος Χαράλαμπος». Εκτός από αυτοεξυπηρετούμενα ηλικιωμένα άτομα και των δύο φύλων, που προέρχονται τόσο από τον νομό Ηλείας όσο και από τα υπόλοιπα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, έχει φιλοξενήσει και άτομα που χρήζουν κοινωνικής πρόνοιας.

Μπορείτε να αναζητήσετε περισσότερες πληροφορίες για την εν λόγω Μονάδα χρησιμοποιώντας τα στοιχεία επικοινωνίας που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

Μονάδα Πύργου - Παράρτημα Ατόμων με Αναπηρία Λεχαινών





	Οδός Ολυμπίων (τέρμα), Τ.Κ. 271 00		idru82@otenet.gr
	2621 0 34 180 2621 0 31 395		2621 0 34 180
	https://kkppde.gr/index.php/monada-pyrgou		

Μονάδα Αιγίου - Παράρτημα Ατόμων με Αναπηρία Αιγίου – Κλεομένους Οικονόμου Ιατρού

Η Μονάδα Αιγίου ξεκίνησε να λειτουργεί τη δεκαετία του 1940. Σήμερα η Μονάδα μπορεί να φιλοξενήσει έως 50 άτομα με αναπηρία προερχόμενα από όλη την ελληνική επικράτεια. Λειτουργούν τμήματα εργοθεραπείας και φυσικοθεραπείας υπό τη στελέχωση εξειδικευμένου προσωπικού όπως επίσης και γραφείο ψυχολόγου που προσφέρει καθημερινά τις υπηρεσίες του στους φιλοξενούμενους του ιδρύματος.

Μπορείτε να αναζητήσετε περισσότερες πληροφορίες για το εν λόγω Παράρτημα χρησιμοποιώντας τα στοιχεία επικοινωνίας που αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

Μονάδα Αιγίου - Παράρτημα Ατόμων με Αναπηρία Αιγίου – Κλεομένους Οικονόμου Ιατρού

	Νικολάου Πλαστήρα 7, Τ.Κ. 251 00		2691 3 61 000 2691 3 61 008
	https://kkppde.gr/index.php/monada-aigiou		2691 0 22 791

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία






Κέντρα Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης (ΚΕ.Φ.Ι.Α.Π.)

Τα Κέντρα Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης (ΚΕ.Φ.Ι.Α.Π.) (πρώην Κ.Ε.Κ.Υ.Κ.ΑμεΑ), τα οποία βρίσκονται στις Μονάδες των τοπικών Γενικών Νοσοκομείων, παρέχουν υπηρεσίες περίθαλψης και αποκατάστασης στους πολίτες. Οι προαναφερθείσες υπηρεσίες των ΚΕ.Φ.Ι.Α.Π. καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αναγκών των χρηστών τους. Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες που προσφέρονται στα άτομα με αναπηρία είναι: α) η πρόωπη διάγνωση, η ψυχολογική, κοινωνική και συμβουλευτική στήριξη, η ενημέρωση των ίδιων καθώς και των οικογενειών τους, β) η προ-επαγγελματική και επαγγελματική κατάρτισή τους, γ) η λειτουργική αποκατάστασή τους με τη χρήση των αναγκαίων τεχνολογικών βοηθημάτων, και δ) η στήριξη τους για την ομαλή ένταξη τόσο στις καθημερινές δραστηριότητες όσο και στον κοινωνικό ιστό. Τα ΚΕ.Φ.Ι.Α.Π., επίσης, αναπτύσσουν συνεργασία με τις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό επίπεδο με στόχο τον συντονισμό των δράσεών τους. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα στοιχεία επικοινωνίας των ΚΕ.Φ.Ι.Α.Π. που λειτουργούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.




ΚΕ.Φ.Ι.Α.Π. Αργινίου

	Τέρμα Μεγάλης Χώρας Τ.Κ. 301 00		kekykamea@gmail.com
	2641 3 60 100		2641 0 44 382
	https://kekykamea.blogspot.com		

ΚΕ.Φ.Ι.Α.Π. Πατρών (Ρίο)

	Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών «Παναγιά η Βοήθεια», Τ.Κ. 265 04		kefiap@pgnp.gr
	261 3 603 101 261 3 603 102		261 3 603 101
	https://www.pgnp.gr/?section=3674&language=el_GR		

ΚΕ.Φ.Ι.Α.Π. Πύργου

	Πατρών 58, Τ.Κ. 271 00		2621 0 31 013
	2621 3 60 801		

Εναλλακτικά, πληροφορίες μπορείτε να αντλήσετε και από το Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας.

Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης (Κ.Α.Α.)






Τα Κέντρα Αποθεραπείας και Αποκατάστασης απευθύνονται στα άτομα με αναπηρία στοχεύοντας στη λειτουργική επανένταξή τους στις απαιτήσεις της καθημερινότητας. Περισσότερες πληροφορίες για τις μονάδες Κ.Α.Α. που λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας μπορείτε να αναζητήσετε είτε στο Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας είτε στον ιστοτόπο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Κέντρα Διημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (Κ.Δ.Η.Φ.)

Τα Κέντρα Διημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (Κ.Δ.Η.Φ.) απευθύνονται σε άτομα με αναπηρία, παρέχοντάς τους υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας και παραμονής. Οι υπηρεσίες αυτές καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, όπως υπηρεσίες αποκατάστασης, αυτόνομης διαβίωσης, κοινωνικοποίησης, ψυχοκοινωνικής στήριξης, συμβουλευτικής, ψυχαγωγίας και άθλησης ώστε το άτομο με αναπηρία να μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της καθημερινότητάς του.

Στον Πίνακα που ακολουθεί μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για τις μονάδες Κ.Δ.Η.Φ. που λειτουργούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Για περισσότερες πληροφορίες για τις μονάδες Κ.Δ.Η.Φ. ή για τις μονάδες που πρόκειται να λειτουργήσουν στο μέλλον στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας μπορείτε να απευθυνθείτε στο Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας ή να επισκεφθείτε τον ιστοτόπο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Κ.Δ.Η.Φ. «Ηλιαχτίδα» (Αγρίνιο)

	Βαλτινού & Μεσολογγίου, Τ.Κ. 301 00		iliaxtidaagrinio@yahoo.gr
	2641 0 59 517		2641 0 59 517
	https://el-gr.facebook.com/iliaxtida.agrinio		

Κ.Δ.Η.Φ. «Παναγιά Ελεούσα» (Αγρίνιο)





	2 ^ο χλμ Ε.Ο. Αγρινίου-Αμφιλοχίας (θέση Ψηλογέφυρο), Τ.Κ. 301 00		panelerg@otenet.gr
	2641 0 39 750 2641 0 39 630		2641 0 39 751
	http://www.ergpanel.gr/index.php		

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία






Κ.Δ.Η.Φ. «Παναγιά Ελεούσα» (Μεσολόγγι)

	Κύπρου & Αρχ. Δαμασκηνού, Τ.Κ. 302 00		erg-1@otenet.gr ergpanel@otenet.gr
	2631 0 25 130		2631 0 25 130
	http://www.ergpanel.gr/index.php		





Κ.Δ.Η.Φ. «Μαχτιές» (Πάτρα)

	Παπαδιαμαντοπούλου 17, Τ.Κ. 262 25		info@maxites.gr
	http://www.maxites.gr		261 0 620 501

Κ.Δ.Η.Φ. «Η Μέριμνα» (Πάτρα)

	Άλος Γηροκομείου, Τ.Κ. 263 31		merimna.patras@yahoo.gr info@merimna-patras.gr
	261 0 272 988 261 0 221 946		261 0 270 636
	https://merimna-patras.gr/προγράμματα-που-υλοποιεί-η-μέριμνα/πρόγραμμα-κδηφ-μέριμνα		

Κ.Δ.Η.Φ. «Αλκυόνη» (Ναύπακτος)

	Β. Ε. Πλαστήρα 9, Τ.Κ. 303 00		alkyoni5@otenet.gr
	http://www.alkyoni-amea.gr/δομεσ/κέντρο-ημέρας		2634 0 27 313



Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.)

Τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) είναι δομές ημερήσιας φιλοξενίας που απευθύνονται σε ηλικιωμένα άτομα που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν είτε λόγω κάποιας αναπηρίας -π.χ. κινητικής αναπηρίας κ.λπ.- είτε γιατί το οικογενειακό τους περιβάλλον αδυνατεί να τα φροντίσει -π.χ. λόγω εργασιακών υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια της ημέρας, λόγω κοινωνικών ή/και οικονομικών δυσκολιών ή λόγω προβλημάτων υγείας. Τα Κ.Η.Φ.Η., μέσα από την παροχή υπηρεσιών φροντίδας, ψυχαγωγίας και δημιουργικής απασχόλησης, στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των

ηλικιωμένων ατόμων, στην αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού τους, στην εξασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης καθώς και στην εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής των μελών της οικογένειάς τους.

Στον παρακάτω πίνακα μπορείτε να βρείτε τα στοιχεία επικοινωνίας των Κ.Η.Φ.Η. που λειτουργούν στην Περιφέρεια της Δυτικής Ελλάδας. Επιπρόσθετα, περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα Κ.Η.Φ.Η. μπορείτε να αναζητήσετε και στο Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας.

Κ.Η.Φ.Η. Αγρινίου

	Αγίου Χριστοφόρου 4, Τ.Κ. 301 32		2641 0 28 178
---	----------------------------------	---	---------------

Κ.Η.Φ.Η. Αμαλιάδας

	Λεχουρίτη, Τ.Κ. 272 00		2622 0 28 326
---	------------------------	---	---------------

Κέντρα Ψυχικής Υγείας (Κ.Ψ.Υ.)






Τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας (Κ.Ψ.Υ.) προσφέρουν στα άτομα με ψυχική αναπηρία υπηρεσίες διάγνωσης, πρόληψης και θεραπευτικής αντιμετώπισης εκτός νοσοκομειακού περιβάλλοντος έτσι ώστε να αποτραπεί η κοινωνική απομόνωση και περιθωριοποίησή τους. Επιπρόσθετα, στόχος των Κ.Ψ.Υ. είναι και η βελτίωση των δεξιοτήτων των ατόμων με ψυχική αναπηρία μέσα από την ενεργοποίηση κατάλληλων παρεμβάσεων σε ατομικό, ομαδικό, συλλογικό, και κοινωνικό επίπεδο. Στον πίνακα που ακολουθεί μπορείτε να βρείτε τα στοιχεία επικοινωνίας των δομών Ψυχικής Υγείας που λειτουργούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Κέντρο Ψυχικής Υγείας Αγρινίου






	Βότση 9, Τ.Κ. 301 00		m.h.c.agrinio@gmail.com
	2641 0 22 787 2641 0 22 565		2641 0 22 363
	https://el-gr.facebook.com/kentropsixikisygeiasagrinio		

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Κέντρο Ψυχικής Υγείας/Κοινωνικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παιδιών & Εφήβων Πατρών

	Καραμανδάνειο Νοσοκομείο Παιδών Πατρών, Κορύλλων 2 (Περιοχή Κάστρο Πατρών), Τ.Κ. 262 25		paidopsykar@hotmail.com
	261 0 240 535		261 0 241 256
	http://www.paidopskaramandaneio.gr		

Κέντρο Ψυχικής Υγείας Πατρών

	Γενικό Νοσοκομείο Πατρών, Επιδαύρου 8, Τ.Κ. 264 42		mhcpatra@otenet.gr
	261 0 439 569 261 0 452 919		261 0 439 569
	http://www.agandreashosp.gr/depts/kpy/kpy.htm		

Πρόσθετες πληροφορίες μπορείτε να αναζητήσετε και στο Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας.

3.2.3 Το δικαίωμα στην ανεξάρτητη διαβίωση και ένταξη στην κοινωνία

Τα κράτη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία έχουν τις ίδιες επιλογές με τα άτομα χωρίς αναπηρία για το πως θα ζήσουν στην κοινότητα. Συγκεκριμένα τα άτομα με αναπηρία πρέπει να μπορούν να επιλέγουν που θα ζήσουν, με ποιον/ποια/ποιους θα ζήσουν καθώς και πως θα ζήσουν. Επίσης, πρέπει να έχουν πρόσβαση σε διάφορες εξατομικευμένες υπηρεσίες στήριξης, π.χ. προσωπικός βοηθός, αλλά και σε κοινοτικές υπηρεσίες που είναι ήδη διαθέσιμες στα υπόλοιπα μέλη της κοινότητας.



[Άρθρο 19 –
Σύμβαση για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες]

Στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν δράσεις που να προωθούν την ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία στη βάση των απαιτήσεων της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες. Οι

προσπάθειες για την αποϊδρυματοποίηση και την αποφυγή της ιδρυματοποίησης έχουν επικεντρωθεί στην παροχή υποστηριζόμενης διαβίωσης καθώς και στην παροχή υπηρεσιών στην κοινότητα. Παρακάτω παρουσιάζονται οι εν λόγω δομές/υπηρεσίες που υπάρχουν στην Ελλάδα γενικά και στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ειδικότερα.





Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.)²⁷

Οι Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.) αρχικά απευθύνονταν μόνο σε άτομα με νοητική αναπηρία. Πλέον και άτομα που ανήκουν σε άλλες κατηγορίες αναπηρίας, όπως κινητική, αισθητηριακή ή ψυχική αναπηρία έχουν δικαίωμα φιλοξενίας σε αυτές. Οι Σ.Υ.Δ. παρέχουν υπηρεσίες υγιεινής, ασφαλούς διαμονής, διατροφής, ιατρικής φροντίδας, κ.λπ. Στόχος τους είναι η αποϊδρυματοποίηση και η ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην κοινότητα. Διακρίνονται σε δυο κατηγορίες, ανάλογα με τον αριθμό των ατόμων που διαμένουν σε αυτές. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν α) οι Σ.Υ.Δ. με 1 έως 4 ενοίκους με αναπηρία και β) οι Σ.Υ.Δ. με 5 έως 9 ενοίκους με αναπηρία. Οι δομές αυτές απευθύνονται σε άτομα με αναπηρία που έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους και δεν μπορούν να διαβιώσουν αυτόνομα, αλλά χρειάζονται κατάλληλη στήριξη. Η επιλογή των ενοίκων γίνεται τόσο βάσει επιστημονικών κριτηρίων όσο και βάσει της προσωπικότητας, των εξατομικευμένων αναγκών και της κατάστασης της υγείας τους.



Ο Σύλλογος Αλκυόνη λειτουργεί στην περιοχή της Ναύπακτου τρεις (3) Σ.Υ.Δ. Τη Στέγη 'Ταξίδι' που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης της Ναύπακτου και τις Στέγες 'Σχεδιά' και 'Πυξίδα' που βρίσκονται στις παρυφές της πόλης. Η συνολική δυναμικότητα και των τριών Στεγών ανέρχεται στα είκοσι-τέσσερα (24) άτομα. Για περισσότερες πληροφορίες όπως επικοινωνήσετε με τον εν λόγω Σύλλογο. Τα στοιχεία επικοινωνίας του αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Σύλλογος «Αλκυόνη»

	B.E Πλαστήρα 9, T.K. 303 00		alkyoni5@otenet.gr
	http://www.alkyoni-amea.gr/δομοσ/κοινωνικές-δράσεις		2634 0 27 313

²⁷ Το νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη συγκεκριμένη Δομή είναι η Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) με αριθ. Δ12/ΓΠοικ.13107/283 (Αρ. ΦΕΚ 1160 Β' /08.04.2019).

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Επιπρόσθετα, πληροφορίες σχετικά με τις Σ.Υ.Δ. που λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας μπορείτε να αντλήσετε είτε από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είτε από το Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας.

Προστατευμένα διαμερίσματα και μονάδες ημιαυτόνομης διαβίωσης

Μια άλλη δομή που συνεισφέρει στην προσπάθεια αποϊδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία και της ένταξής τους στη κοινότητα, είναι τα Προστατευόμενα Διαμερίσματα και οι Μονάδες Ημιαυτόνομης Διαβίωσης. Τα Προστατευόμενα Διαμερίσματα είναι ενοικιαζόμενοι χώροι είτε σε πολυκατοικίες είτε σε μονοκατοικίες, οι υποψήφιοι/ες ένοικοι αυτών των δομών είναι άτομα που στο παρελθόν είχαν νοσηλευτεί σε ψυχιατρικά τμήματα νοσοκομείων ή σε άλλες δομές, όπως νοσοκομεία, οικοτροφεία κ.λπ. Στόχος αυτών των δομών είναι η επανάκτηση της αυτονομίας των ατόμων. Για περισσότερες πληροφορίες για τα Προστατευόμενα Διαμερίσματα και τις Μονάδες Ημιαυτόνομης Διαβίωσης που λειτουργούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας μπορείτε να αναζητήσετε είτε στο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είτε στο Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας.




Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (Κ.Δ.Α.Π.-μεΑ.)²⁸

Στόχος των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (Κ.Δ.Α.Π.-μεΑ.) είναι η δημιουργική απασχόληση των παιδιών και νέων με αναπηρία, π.χ. νοητική ή κινητική, που θα συμβάλει στην κοινωνική τους ένταξη αλλά και στη στήριξη των οικογενειών τους ώστε να αντιμετωπιστούν καταστάσεις κοινωνικού αποκλεισμού. Μέσα από τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών με αναπηρία αποφεύγεται η χρήση της ιδρυματικής φροντίδας και βελτιώνεται η ποιότητα ζωής των ίδιων και των οικογενειών τους.



Παρακάτω μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για Κ.Δ.Α.Π.-μεΑ. που ήδη λειτουργούν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Επίσης, μπορείτε να απευθυνθείτε για περισσότερες πληροφορίες είτε στο Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας είτε στον ιστότοπο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

²⁸ Η εν λόγω Δομή ρυθμίζεται από την Υ.Π. με αριθ. Π2β/Γ.Π.οικ. 14957/9.10.2001 (Αρ. ΦΕΚ 1397 Β' /22.10.2001).




Κ.Δ.Α.Π.-μεΑ. Δήμου Αγρινίου

	Αγίου Γεωργίου 23 & Οινέως, Τ.Κ. 301 32		2641 0 22 248
	2641 0 22 248		




Κ.Δ.Α.Π.-μεΑ. Δήμου Ναύπακτου

	Νόβα Αθανασίου 67, Τ.Κ. 303 00		2634 0 24 626
---	--------------------------------	---	---------------

Κ.Δ.Α.Π.-μεΑ. – ΑΜΠΕΤ ΧΑΣΜΑΝ – Πάτρα

	Θουκυδίδου 106, Τ.Κ. 263 32		261 0 362 740
	261 0 362 740		

Κ.Δ.Α.Π.-μεΑ. – ΚΟΜΑΙΘΩ – Πάτρα

	Κανελλοπούλου Π. 106 & Μητροπούλου, Τ.Κ. 262 25		261 0 329 490
	261 0 433 770		

Βοήθεια στο Σπίτι



Το πρόγραμμα κοινωνικού χαρακτήρα «Βοήθεια στο Σπίτι» συμβάλλει και αυτό στην ενίσχυση του πλαισίου της ανεξάρτητης διαβίωσης στην Ελλάδα. Αν και δεν απευθύνεται αποκλειστικά σε άτομα με αναπηρία, στοχεύει στην παροχή βοήθειας στα ηλικιωμένα κυρίως άτομα που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν πλήρως, έχοντας ως σκοπό τη βελτίωση του τρόπου ζωής τους, την ενίσχυση της ανεξάρτητης διαβίωσης των επωφελούμενων και των οικογενειών τους. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» είναι: α) συμβουλευτική και συναισθηματική στήριξη, β) νοσηλευτική μέριμνα και φυσικοθεραπεία, γ) οικογενειακή-οικιακή φροντίδα, και δ) ικανοποίηση πρακτικών αναγκών διαβίωσης, συνοδεία σε διάφορες υπηρεσίες, μικροαγορές ή/και πληρωμή λογαριασμών.

Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» και τα κριτήρια επιλογής, μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπο του Προγράμματος, στο

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Κέντρο Κοινότητας της περιοχής σας, αλλά και στον Δήμο που κατοικείτε, ο οποίος είναι αρμόδιος για την εφαρμογή του προγράμματος.

Βρεφονηπιακοί σταθμοί ολοκληρωμένης φροντίδας²⁹

Αν και σε αρκετά περιορισμένη έκταση, στην Ελλάδα υπάρχουν βρεφονηπιακοί σταθμοί ολοκληρωμένης φροντίδας που απευθύνονται σε οικογένειες που έχουν παιδιά με αναπηρία και η ηλικία τους κυμαίνεται από 2,5 μέχρι και 6,5 ετών παρέχοντάς τους φροντίδα για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα της ημέρας.

Η παροχή υπηρεσιών υγιεινής, η ασφαλής παραμονή του παιδιού στον χώρο του βρεφονηπιακού σταθμού, η ψυχαγωγία και η διαπαιδαγώγησή του, η μέριμνα για την ομαλή ψυχοσυνθαισθηματική ανάπτυξη και εξέλιξή του, καθώς και η στήριξη και κατάλληλη ενημέρωση του οικογενειακού περιβάλλοντος του παιδιού αποτελούν μερικούς από τους στόχους του εν λόγω προγράμματος.

Λαμβάνοντας υπόψη την περιορισμένη, ακόμα, έκταση του εν λόγω θεσμού, μπορείτε να ενημερωθείτε αν υπάρχει βρεφονηπιακός σταθμός ολοκληρωμένης φροντίδας στην περιοχή σας είτε μέσω του Κέντρου Κοινότητας είτε μέσω της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

3.2.4 Το δικαίωμα στην εκπαίδευση

Τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση. Για τον λόγο αυτό το κράτος οφείλει να διασφαλίσει ότι τα άτομα με αναπηρία μπορούν να απολαύσουν το δικαίωμά τους στην εκπαίδευση μέσω της συμμετοχής τους στην ενιαία γενική εκπαίδευση. Τα άτομα με αναπηρία μπορούν να αναπτύξουν δραστηριότητες και ικανότητες. Συνεπώς, τα παιδιά με αναπηρία δεν θα πρέπει να αποκλείονται από καμίας μορφής εκπαίδευση όπως επίσης δεν πρέπει να πληρώνουν πρόσθετα χρήματα ώστε να λάβουν εκπαίδευση. Οφείλουν επίσης να λάβουν κατάλληλη στήριξη στο "κυνήγι" της γνώσης και μάθησης. Η κοινωνία, επίσης, οφείλει να αποκτήσει γνώση της γραφής Braille όπως και της ελληνικής νοηματικής γλώσσας. Τα τυφλά και κωφά παιδιά πρέπει να λάβουν τη σωστή εκπαίδευση και στήριξη ώστε να μπορέσουν

²⁹ Το νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της εν λόγω Δομής ρυθμίζεται από την Υ.Π. με αριθ. Υ.Α. Πιβ/Γ.Π. οικ. 116847/2002 (Αρ. ΦΕΚ 1519 Β' /04.12.2002).

να συμμετέχουν ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι εκπαιδευτικοί επίσης πρέπει να επιμορφώνονται ώστε να έχουν εκείνες τις δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία ισότιμα και χωρίς η αναπηρία να αποτελεί εμπόδιο.



[Άρθρο 24 –
Σύμβαση για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες]

Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο τα παιδιά με αναπηρία αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ενιαίας δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης³⁰. Ωστόσο, σε αντίθεση με το τι προβλέπει η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες για μια «ενιαία εκπαίδευση για όλους», στην Ελλάδα εξακολουθεί να υπάρχει η διάκριση μεταξύ της ‘γενικής εκπαίδευσης’ για τα παιδιά χωρίς αναπηρία, και της ‘ειδικής εκπαίδευσης’ που απευθύνεται στα παιδιά με αναπηρία.

Στη συνέχεια ακολουθεί μια παρουσίαση των δομών και των θεσμών που αφορούν στην εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση.

Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Ένταξης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.)

Η πρόσβαση των μαθητών με αναπηρία στη δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμά τους. Έτσι, λοιπόν, οι Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Ένταξης εκτείνονται τόσο στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση όσο και στη Δευτεροβάθμια. Ξεκινώντας από την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και καταλήγοντας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, οι Μονάδες αυτές είναι οι ακόλουθες: *Ειδικά Νηπιαγωγεία, Προγράμματα Πρώιμης Παρέμβασης της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας και Αποκατάστασης Αναπήρων Παιδιών (ΕΛ.Ε.Π.Α.Π.), Ειδικά Δημοτικά, Ειδικά Γυμνάσια, Ειδικά Λύκεια, Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.), Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια*. Όπως προκύπτει, η έμφαση στην έννοια του ‘Ειδικού’ είναι κυρίαρχη σε όλες αυτές τις Μονάδες.

Αξιολόγηση/γνωμάτευση ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών

Οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες διερευνώνται και διαπιστώνονται από τα Κέντρα

³⁰ Βλ. ν.3699/2008, Αρ. ΦΕΚ 199 Α’/02.10.2008.

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.), τις Επιτροπές Διεπιστημονικής Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Ε.Δ.Ε.Α.Υ.) και τα αναγνωρισμένα, από το Υπουργείο Παιδείας, Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων άλλων Υπουργείων.

Σκοπός των Κ.Ε.Σ.Υ.³¹ είναι να διασφαλίσουν την ισότιμη πρόσβαση όλων των μαθητών στην εκπαίδευση μέσα από τη στήριξη των σχολικών μονάδων και των Εργαστηριακών Κέντρων. Η διασφάλιση αυτή πραγματοποιείται μέσα από τη διενέργεια ατομικών αξιολογήσεων των μαθητών με αναπηρία και την έκδοση αξιολογητικών εκθέσεων-γνωματεύσεων. Η έκδοση αξιολογητικών εκθέσεων-γνωματεύσεων λαμβάνει χώρα: α) όταν προκύπτει σχετική ανάγκη από τις δράσεις διερεύνησης εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών αναγκών, β) μετά από πρόταση των Ε.Δ.Ε.Α.Υ., στην οποία διαπιστώνεται η ανάγκη περαιτέρω αξιολόγησης του μαθητή και έκδοσης σχετικής γνωμάτευσης, παρά στην εφαρμογή βραχυχρόνιου προγράμματος στήριξης στο σχολείο τους, γ) μετά από πρόταση της ομάδας εκπαιδευτικής στήριξης μαθητών στις σχολικές μονάδες στις οποίες δεν λειτουργεί Ε.Δ.Ε.Α.Υ., η οποία διατυπώνεται μετά την εφαρμογή βραχυχρόνιου προγράμματος στήριξης, και, δ) ύστερα από αίτημα του γονέα ή κηδεμόνα προς τα Κ.Ε.Σ.Υ.





Τα Κ.Ε.Σ.Υ. είναι η αρμόδια αρχή η οποία εισηγείται για την εγγραφή, την κατάταξη και τη φοίτηση των μαθητών στα κατάλληλα σχολικά πλαίσια, την αλλαγή σχολικού πλαισίου, την αναγκαία ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική στήριξη, όπως και για τα απαραίτητα τεχνικά βοηθήματα και εκπαιδευτικά υλικά που διευκολύνουν την εκπαίδευση και την επικοινωνία του μαθητή.

Μπορείτε να αναζητήστε περισσότερες πληροφορίες για τις αρμοδιότητες και τις δράσεις των Κ.Ε.Σ.Υ. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας χρησιμοποιώντας τα στοιχεία επικοινωνίας που είναι συγκεντρωμένα στον παρακάτω πίνακα.






³¹ Βλ. ν.4547/2018, Αρ. ΦΕΚ 102 Α΄/12.06.2018.

Κ.Ε.Σ.Υ. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας




Κ.Ε.Σ.Υ. Αιτωλοακαρνανίας

	Ναυπάκτου 168, Τ.Κ. 302 00, Μεσολόγγι		mail@kesy.ait.sch.gr
	https://blogs.sch.gr/kesyait/author/kesyait		2631 0 55077 2631 0 55063






Κ.Ε.Σ.Υ. Αχαΐας (1)

	Μακεδονίας 59-61, Τ.Κ. 262 23, Πάτρα		mail@1kesy.ach.sch.gr
	261 0 461 953 261 0 462 018		261 0 429 995
	http://1kesy.ach.sch.gr/autosch/joomla15		

Κ.Ε.Σ.Υ. Αχαΐας (2)

	Αχαϊκής Συμπολιτείας 20, Τ.Κ. 264 41, Πάτρα		mail@2kesy.ach.sch.gr
	261 0 423 433		

Κ.Ε.Σ.Υ. Ηλείας

	Ν.Ε.Ο. Πύργου - Πατρών, (Κτήριο: ΚΕ.Φ.Ι.ΑΠ.), Τ.Κ. 271 31, Πύργος		mail@kesy.ilei.sch.gr
	2621 0 20338		2621 0 20338
	http://www.kesyileias.mysch.gr		

Φοίτηση μαθητών με αναπηρία στη γενική εκπαίδευση

Μετά από την ατομική αξιολόγηση που διενεργεί το Κ.Ε.Σ.Υ., ένας/μια μαθητής/μαθήτρια με αναπηρία μπορεί να φοιτήσει στο γενικό σχολείο: α) αν έχει ήπιες μαθησιακές δυσκολίες οι οποίες μπορούν να διευθετηθούν μέσω της στήριξης από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, β) με την παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση από εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, όταν αυτό επιβάλλεται από το είδος και τον βαθμό των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, και γ) με την ένταξή του/της σε ειδικά οργανωμένα και κατάλληλα

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

στελεχωμένα Τμήματα Ένταξης³², τα οποία λειτουργούν μέσα στα σχολεία γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης³³.

Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα στήριξης των μαθητών/μαθητριών που δεν αυτο-εξυπηρετούνται και φοιτούν σε σχολεία της γενικής εκπαίδευσης ή σε Τμήματα Ένταξης από Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό. Η στήριξη αφορά είτε τις ανάγκες που υπάρχουν λόγω της αναπηρίας του/της μαθητή/μαθήτριας είτε λόγω των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του/της.

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφόρησης για την Εκπαίδευση – Δίκτυο Ευρυδίκη παρέχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την παροχή εκπαίδευσης ειδικής αγωγής στη γενική εκπαίδευση.



https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/special-education-needs-provision-within-mainstream-education-27_el

Μαθητές με αναπηρία και συμμετοχή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Οι μαθητές ειδικών κατηγοριών αναπηρίας που θέλουν να σπουδάσουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχουν δικαίωμα εισαγωγής σε πανεπιστημιακές σχολές χωρίς εξετάσεις³⁴.

Οι μαθητές με αναπηρία που δεν εμπίπτουν στην παραπάνω κατηγορία, έχουν επίσης το δικαίωμα φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ωστόσο, για την εισαγωγή τους, πρέπει να δώσουν εξετάσεις όπου το είδος των εξετάσεων (προφορικές ή γραπτές) θα επιλεγεί με βάση τις ικανότητες τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αναζητήσετε στο Κ.Ε.Σ.Υ. που είναι και η αρμόδια αρχή σε θέματα εκπαιδευτικής και συντονιστικής στήριξης.

Μια ακόμα παροχή που αφορά στη φοίτηση των ατόμων με αναπηρία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι η μετεγγραφή ή η μεταφορά της θέσης εισαγωγής σε αντίστοιχη Σχολή ή Τμήμα κοντά στον μόνιμο τόπο κατοικίας του ατόμου. Οι γραμματείες των Πανεπιστημιακών Σχολών ή/και Τμημάτων

³² Ο μέγιστος αριθμός των μαθητών που εντάσσονται στα Τμήματα Ένταξης δεν θα πρέπει να ξεπερνά τους 12.

³³ Βλ. άρθρο 82 του ν.4368/2016 (Αρ. ΦΕΚ 21 Α΄/21.02.2016).

³⁴ Σύμφωνα με τον ν.3794/2009 «Ρύθμιση θεμάτων του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 35, (Αρ. ΦΕΚ Α 156/4.9.2009).

μπορούν να παρέχουν περισσότερες πληροφορίες για το είδος αυτής της παροχής.

3.2.5 Το δικαίωμα στην εργασία και την απασχόληση

Τα άτομα με αναπηρία έχουν το ίδιο δικαίωμα στην εργασία με τα άτομα χωρίς αναπηρία, όπως επίσης και να επιλέγουν την εργασία που επιθυμούν. Για τον λόγο αυτό, ο χώρος εργασίας πρέπει να είναι πλήρως προσβάσιμος σε αυτά. Τα κράτη οφείλουν να θεσπίσουν νόμους με τους οποίους τα άτομα με αναπηρία θα έχουν τα ίδια δικαιώματα και αμοιβές με τα άτομα χωρίς αναπηρία και θα μπορούν να συμμετέχουν ενεργά σε σωματεία, σε επαγγελματικά προγράμματα και στην επαγγελματική κατάρτιση. Τα άτομα με αναπηρία πρέπει να έχουν το δικαίωμα στην αναζήτηση εργασίας, στην εύρεση θέσης εργασίας, στη διατήρηση αυτής και στην επιστροφή τους σε αυτή μετά την απόκτηση της αναπηρίας. Επίσης, πρέπει να μπορούν να ανοίξουν τη δική τους επιχείρηση και να εργαστούν στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Τέλος, πρέπει να απαγορεύεται η απασχόληση των ατόμων με αναπηρία χωρίς αμοιβή.



[Άρθρο 27 –
Σύμβαση για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες]

Το δικαίωμα στην εργασία είναι ένα από τα πιο σημαντικά κοινωνικά δικαιώματα που έχουν όλοι οι άνθρωποι και πόσο μάλλον τα άτομα με αναπηρία. Μέσω της εργασίας, τα άτομα με αναπηρία δεν αποκλείονται από την κοινωνία, αντίθετα αντιμετωπίζονται ως ενεργοί και δραστήριοι πολίτες.

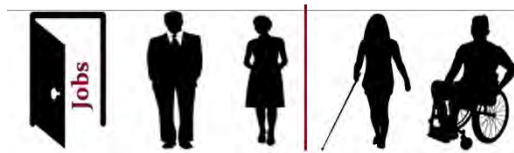
Το δικαίωμα στη ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία

Η αποφυγή των διακρίσεων στην απασχόληση και την εργασία είναι μια από τις πιο σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις. Για τον λόγο αυτό, με τον ν.4443/2016 εισάγεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης. Αν και η άρση των διακρίσεων είναι ένα ζήτημα που εκτείνεται σε όλα τα πεδία πολιτικής, ο ν.4443/2016 επικεντρώνεται στην απασχόληση και την εργασία και η εφαρμογή της αφορά τον δημόσιο, ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.



Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Συγκεκριμένα, με τον ν.4443/2016 εισάγονται οι έννοιες της 'άμεσης' και 'έμμεσης' διάκρισης που υφίσταται ένα άτομο εξαιτίας της αναπηρίας ή της χρόνιας πάθησης του, όπως και των εννοιών της 'παρενόχλησης', της 'διάκρισης λόγω σχέσης', της 'διάκρισης λόγω νομιζόμενων χαρακτηριστικών', της 'πολλαπλής διάκρισης' και της 'άρνησης εύλογων προσαρμογών'.

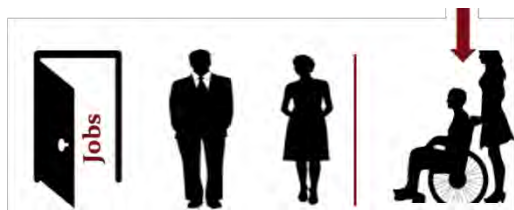


Η *άμεση διάκριση* αφορά τη διάκριση που υφίσταται ένα άτομο εξαιτίας της αναπηρίας ή της χρόνιας πάθησης λαμβάνοντας μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν της οποίας τυγχάνει, έτυχε ή θα τύχανε ένα άλλο άτομο χωρίς αναπηρία σε ανάλογη κατάσταση.

Η *έμμεση διάκριση* αναφέρεται σε μια διάταξη, πρακτική ή κριτήριο που ενώ εκ πρώτης όψεως φαίνεται ως ουδέτερη/ο και συνεπώς δεν επηρεάζει το άτομο με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση, μπορεί εν τέλει να το θέσει σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα άτομα. Ωστόσο, εάν υπάρχει τεκμηριωμένη θέση για την επιλογή της συγκεκριμένης διάταξης, του κριτηρίου ή της πρακτικής τότε το εν λόγω στοιχείο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως 'έμμεση διάκριση'.



Η έννοια της *παρενόχλησης* εστιάζει στην αρνητική συμπεριφορά κάποιου/ας προς έναν εργαζόμενο με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση λόγω αυτής καθ' αυτής της αναπηρίας του ή χρόνιας πάθησής του, έχοντας ως σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειάς του και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.



Η έννοια της *διάκρισης λόγω σχέσης*, αφορά τη συμπεριφορά εκείνη που είναι λιγότερο ευνοϊκή για έναν/μία εργαζόμενο/η λόγω της στενής του/της σχέσης με κάποιο/α άτομο/α με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση.

Η *διάκριση λόγω νομιζόμενων χαρακτηριστικών* συντρέχει όταν ένα πρόσωπο γίνεται δέκτης λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης επειδή εικάζεται ότι έχει αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση.





Η πολλαπλή διάκριση αφορά οποιαδήποτε διάκριση, αποκλεισμό ή περιορισμό εις βάρος ενός προσώπου λόγω δύο ή περισσότερων λόγων διάκρισης, π.χ. γυναίκα με αναπηρία, μετανάστη/στρια με αναπηρία, πρόσφυγας με αναπηρία.

Η άρνηση εύλογων προσαρμογών στους εργαζόμενους με αναπηρία ή χρόνια πάθηση, αφορά την άρνηση εκ μέρους του εργοδότη να υιοθετήσει αλλαγές στο εργασιακό περιβάλλον για ένα άτομο με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση.





Συγκεκριμένα, σε ότι αφορά την εφαρμογή του ν.4443/2016 στην εργασία και την απασχόληση, οι διατάξεις του αφορούν στην πρόσβαση στην εργασία και την απασχόληση, στους όρους και τις συνθήκες εργασίας, στην πρόσβαση σε θέματα που αφορούν τη συμβουλευτική, στην επιμόρφωση, στην κατάρτιση και στην απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας, και τέλος, στη συμμετοχή στη συνδικαλιστική δράση με την ιδιότητα του μέλους.

Σε περίπτωση που δεχθείτε διάκριση λόγω της αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης στην εργασία σας, μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Παράρτημα της Ε.Σ.Α.μεΑ. στη Δυτική Ελλάδα είτε με την υπηρεσία 'Διεκδικούμε Μαζί' της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Παράρτημα Ε.Σ.Α.μεΑ. Δυτικής Ελλάδας




	Ακτή Δυμαίων 5, Τ.Κ. 226 22, Πάτρα		esaea1@otenet.gr
	261 0 362 127		261 0 362 127

Υπηρεσία 'Διεκδικούμε Μαζί' της Ε.Σ.Α.μεΑ.

	Ελ. Βενιζέλου 236, Τ.Κ. 163 41, Ηλιούπολη		esaea@otenet.gr
	210 99 49 837		210 52 38 967

Επίσης, μπορείτε να επικοινωνήσετε και με τον Συνήγορο του Πολίτη που είναι ο επίσημος φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής της μη-διάκρισης λόγω αναπηρίας στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Συνήγορος του Πολίτη – Υποβολή Αναφοράς

	Χαλκοκονδύλη 17, Τ.Κ. 104 32, Αθήνα		213 13 06 800 210 72 92 129
	https://www.synigoros.gr/?i=submission-system.el.home		

Βασική νομοθεσία για θέσεις απασχόλησης στον Δημόσιο Τομέα και στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα






*Μέριμνα για την απασχόληση
προσώπων ειδικών κατηγοριών και
άλλες διατάξεις*

Όπως ορίζεται από τον ν.2643/1998³⁵, οι δημόσιες υπηρεσίες, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) κάθε βαθμίδας, οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, ελληνικές ή ξένες, που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, καθώς και οι θυγατρικές τους εταιρίες που απασχολούν προσωπικό άνω των 50 ατόμων, οφείλουν να προσλαμβάνουν υποχρεωτικά άτομα με ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω (άμεση προστασία) ή άτομα που έχουν τέκνο, αδελφό ή σύζυγο με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω (έμμεση προστασία).

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προκηρύξεις του ν.2643/1998, μπορείτε να απευθύνεστε στον Ο.Α.Ε.Δ., είτε στα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης είτε στα Γραφεία Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων.

Ένα άτομο με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση που θέλει να ευνοηθεί από τις ευνοϊκές διατάξεις του ν.2643/1998 πρέπει να προβεί στις παρακάτω ενέργειες:

-  Πιστοποίηση της αναπηρίας από τα ΚΕ.Π.Α. ή από τις υγειονομικές επιτροπές του στρατού (Α.Σ.Υ.Ε., Α.Ν.Υ.Ε., κ.λπ.) ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφηκε νωρίτερα σε αυτόν εδώ τον Οδηγό (σελ. 12-13).
-  Εγγραφή στο Μητρώο Ανέργων με Αναπηρία του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.).
-  Επικοινωνία με Εργασιακό Σύμβουλο του Ο.Α.Ε.Δ. (Κ.Π.Α. 2), ο οποίος θα προβεί στην κατάρτιση του ατομικού σχεδίου δράσης του ανέργου.

³⁵ Ν.2643/1998, Αρ. ΦΕΚ Α' 220/28.9.1998.



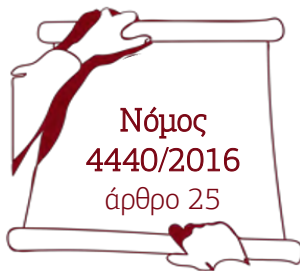
Εξαίρεση από την παραπάνω διαδικασία αποτελούν τα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση που σύμφωνα με την πιστοποίηση της αναπηρίας τους έχουν κριθεί ως ανίκανοι προς κάθε εργασία.

Για την αναζήτηση περισσότερων πληροφοριών σχετικά με τον Ο.Α.Ε.Δ., το Μητρώο Ανέργων με Αναπηρία, κ.λπ. μπορείτε να επικοινωνήσετε με τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης τον Ο.Α.Ε.Δ. χρησιμοποιώντας τον σύνδεσμο που ακολουθεί.

Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης τον Ο.Α.Ε.Δ.



www.oaed.gr/lista-yperesion-me-epiloge-nomou



Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση





Σύμφωνα με τον ν.4440/2016³⁶ το 10% και το 5% των θέσεων που πρέπει να καλυφθούν από τακτικό προσωπικό και προσωπικό με συμβάσεις αορίστου χρόνου ιδιωτικού δικαίου στον δημόσιο τομέα - συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης - πρέπει να καλύπτονται από άτομα με αναπηρία με πιστοποιημένο ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 50% και από συγγενείς ατόμων με αναπηρία με πιστοποιημένο ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% αντίστοιχα.

Η αρχή που έχει την αρμοδιότητα να δημοσιεύει τις προκηρύξεις του ν.4440/2016 είναι το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.). Συνεπώς, για αναζήτηση πιο συγκεκριμένων πληροφοριών θα πρέπει να συμβουλευόμαστε το Α.Σ.Ε.Π.

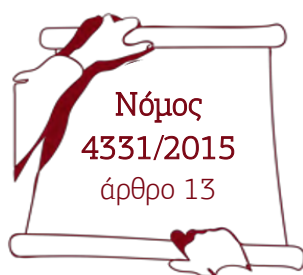
³⁶ Ν.4440/2016, Αρ ΦΕΚ Α΄ 224/2.12.2016.

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.)

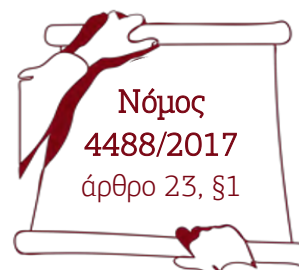
	Λεωφόρος Γεωργικής Σχολής 65, Τ.Κ. 570 01		enimerosi@asep.gr
	231 33 21 200		2310 474 621

Ευνοϊκές διατάξεις που αίρουν εμπόδια & διευκολύνουν την ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην εργασία



Τα άτομα με αναπηρία που συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης, ενίσχυσης της απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ή/και εργάζονται σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) και λαμβάνουν επίδομα πρόνοιας ή επιδόματα επανένταξης ή οποιασδήποτε μορφής νοσήλιο ή παροχή, δεν χάνουν αυτές τις παροχές αλλά συνεχίζουν να τις εισπράττουν ταυτόχρονα και αθροιστικά με την αποζημίωση από τη συμμετοχή τους στα προγράμματα αυτά ή/και την αμοιβή τους από την απασχόληση στην Κοιν.Σ.Επ.³⁷.

Οι γενικές και ειδικές διατάξεις που προβλέπουν διακοπή ή περικοπή της σύνταξης αναπηρίας ή της σύνταξης λόγω θανάτου και των προνοιακών ή άλλων επιδομάτων όταν ο δικαιούχος αναλαμβάνει εργασία ή αυτοαπασχολείται, δεν έχουν εφαρμογή στους δικαιούχους με ψυχική ή νοητική αναπηρία με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω, εφόσον η ανάληψη μισθωτής απασχόλησης ή η αυτοαπασχόληση ενδείκνυται για λόγους ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης, και η κρίση αυτή πιστοποιείται με γνωμάτευση μονάδας ψυχικής υγείας, η οποία ισχύει για 3 έτη, του αντίστοιχου Τομέα Ψυχικής Υγείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν.2716/1999 (Α΄96)³⁸.



Τα άτομα με κώφωση ή βαρηκοΐα με ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον που κατέχουν βεβαίωση επάρκειας της ελληνικής νοηματικής γλώσσας απαλλάσσονται από την υποχρέωση απόδειξη γνώσης της ξένης γλώσσας για

³⁷ Ν.4331/2015, Αρ. ΦΕΚ Α΄69/2.7.2015.

³⁸ Ν.4488/2017, Αρ. ΦΕΚ Α΄137/13.9.2017, και ν. 2716/1999, Αρ. ΦΕΚ Α΄96/17.5.1999.



τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, με την προϋπόθεση ότι η γνώση ξένης γλώσσας δεν αποτελεί απαιτούμενο τυπικό προσόν για τη θέση³⁹.

Νομοθεσία που αφορά ειδικές διευκολύνσεις (άδειες και μειωμένο ωράριο) για εργαζόμενους με αναπηρία και γονείς ατόμων με αναπηρία βλέπε την παρακάτω νομοθεσία

v.4488/2017
[άρθρο 45]

v.4483/2017
[άρθρο 149,
§1 & 2]

v.4305/2014
[άρθρο 27]

v.4075/2012
[άρθρο 51, §1]

v.3731/2008
[άρθρο 30, §8]

v.3584/2007
[άρθρο 57,
§2, 3 & 4]

v.3528/2007
[άρθρο 50,
§2 & 3]

v.2643/1998
[άρθρο 8, §4]

Έγγραφο του
Υπουργείου Παιδείας,
Έρευνας και
Θρησκευμάτων με
αριθ. πρωτ.
158956/Ε2/
25.09.2017

Εγκύκλιος του
Υπουργείου
Διοικητικής
Ανασυγκρότησης με
αριθ. πρωτ.
ΔΙΔΑΔ/Φ.69/94/
οικ.27322/08.08.2017

Εγκύκλιος του
Υπουργείου Παιδείας
& Θρησκευμάτων με
αριθ. πρωτ.
Φ.351.5/43/67822/
Δ1/5-5-2014



Πρέπει να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι «η αρχή της ίσης μεταχείρισης» είναι μια αρχή που διέπει όλα τα πεδία πολιτικής και όχι μόνο τους τομείς της εργασίας και της απασχόλησης. Ωστόσο, μέχρι και την άνοιξη του 2020 το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο αναφερόταν μόνο σε αυτό τον τομέα.

³⁹ Ν.4590/2019, Αρ. ΦΕΚ Α΄17/07.02.2019.

3.2.6 Το δικαίωμα στον αθλητισμό, στον πολιτισμό και στον τουρισμό

Τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα στη ψυχαγωγία και στον αθλητισμό σε ισότιμη βάση με τα άτομα χωρίς αναπηρία. Για τον λόγο αυτό το κράτος οφείλει να παρέχει στα άτομα με αναπηρία προσβάσιμα βιβλία, τηλεόραση, ταινίες, θέατρα, και μουσεία. Επίσης τα άτομα με αναπηρία πρέπει να έχουν την ευκαιρία να γίνει τα ίδια καλλιτέχνες. Η πολιτισμική κουλτούρα της κοινότητας των κωφών θα πρέπει να γίνεται σεβαστή. Τέλος, τα άτομα με αναπηρία θα πρέπει να ενθαρρύνονται αλλά και να συμμετέχουν στον αθλητισμό και σε άλλες ψυχαγωγικές δραστηριότητες.



[Άρθρο 30 –
Σύμβαση για τα Δικαιώματα
των Ατόμων με Αναπηρίες]

Τα άτομα με αναπηρία έχουν το δικαίωμα ελεύθερης εισόδου σε δημόσιους αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία, αρκεί να έχουν ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%, ενώ ελεύθερη είσοδος προβλέπεται και σε έναν συνοδό αυτών⁴⁰. Για την ελεύθερη είσοδο στους προαναφερθέντες χώρους απαιτείται η επίδειξη της γνωμάτευσης ποσοστού αναπηρίας των ΚΕ.Π.Α. Επιπρόσθετα, σε ότι αφορά την προσβασιμότητα των μουσείων στα άτομα με αναπηρία, αρκετά από αυτά που εποπτεύονται από το Υπουργείο Πολιτισμού διαθέτουν διαδικτυακές εφαρμογές περιήγησης στις συλλογές και στους χώρους των εκθέσεών τους. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα Μουσεία που διαθέτουν διαδικτυακές εφαρμογές περιήγησης στις συλλογές και στους χώρους τους⁴¹.

⁴⁰ Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) ΥΠΠΟΑ/ΓΡΥΠ/591722/12422/2019, Αρ. ΦΕΚ Β΄3976/31.10.2019.

⁴¹ Η συγκέντρωση των παρακάτω συνδέσμων έλαβε χώρα τον Απρίλιο του 2020.


Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο www.namuseum.gr	Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης www.amth.gr	Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης - Εκθέσεις www.amth.gr/exhibitions
Λευκός Πύργος www.lpth.gr	Νομισματικό Μουσείο www.nummus.gr	Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο www.ebyzantinemuseum.gr
Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού www.mbp.gr	Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου www.heraklionmuseum.gr	Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου – Επιλεγμένα εκθέματα https://heraklionmuseum.gr/?page_id=641
Μουσείο Ασιατικής Τέχνης www.matk.gr	Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων www.amio.gr	Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας www.igoumenitsamuseum.gr
Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας www.tegeamuseum.gr	Μουσείο Ακρόπολης www.theacropolismuseum.gr/el/content/ekpaideftiko-yliko	Μουσείο Μπενάκη www.benaki.org
Εθνική Πινακοθήκη https://www.nationalgallery.gr/el/sulloges.html https://www.nationalgallery.gr/el/zographikh-monimi-ekthesi.html https://www.nationalgallery.gr/el/gluptikh-monimi-ekthesi.html https://www.nationalgallery.gr/el/psiphakes-parousiaseis/museums.html		

Ο Ο.Α.Ε.Δ. πραγματοποιεί πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού, από το οποίο μπορούν να ωφελούνται τα άτομα με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις.

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού μπορείτε να αναζητήσετε στον ιστότοπο του Ο.Α.Ε.Δ.

Ο.Α.Ε.Δ.

	http://www.oaed.gr/koinonikos-tourismos
---	---


Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία (Π.Ο.Σ.Γ.Κ.Α.μεΑ) υλοποιεί κατασκηνωτικό πρόγραμμα για τα άτομα με αναπηρία. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε ετήσια βάση με κρατική χρηματοδότηση. Για την επιλογή των κατασκηνωτών/τριών λαμβάνονται υπόψη κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω κατασκηνωτικό πρόγραμμα μπορείτε να αναζητήσετε στον ιστότοπο της Π.Ο.Σ.Γ.Κ.Α.μεΑ.

Π.Ο.Σ.Γ.Κ.Α.μεΑ.

	http://www.posgamea.gr
---	---

Τέλος, η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στον αθλητισμό αποτελεί σημαντικό κοινωνικό δικαίωμα που προστατεύεται από τον ν.2725/1999 που αφορά τον ερασιτεχνικό και επαγγελματικό αθλητισμό. Μέσω της Εθνικής Αθλητικής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρίες είναι δυνατή η αναζήτηση αθλητικών φορέων ατόμων με αναπηρία. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπο της Ομοσπονδίας.




Εθνική Αθλητική Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρίες

	https://www.eaom-amea.gr/portal
---	---




4. Φορείς Προώθησης των Δικαιωμάτων των Ατόμων με αναπηρία ή/και χρόνιες παθήσεις






Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Ε.Δ.Α.)

	210 72 33 221-2, 210 72 33 216		info@nchr.gr		www.nchr.gr
---	-----------------------------------	---	--------------	--	-------------

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)


	210 99 49 837		esaea@otenet.gr		www.esamea.gr
---	---------------	---	-----------------	--	---------------

Συνήγορος του Πολίτη


	213 1306 600		press@synigoros.gr		www.synigoros.gr
--	--------------	--	--------------------	---	------------------




Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
[European Agency for Fundamental Rights – FRA]

	https://fra.europa.eu/en/about-fra
---	---


Επιτροπή Αναφορών – Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

	www.europarl.europa.eu/at-your-service/el/be-heard/petitions
---	--


Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

	www.ombudsman.europa.eu
---	--

Δικαστήριο Ευρωπαϊκής Ένωσης

	https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies
---	---

Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

	www.ohchr.org/en/hrbodies/crpd
---	--

Οδηγός του Πολίτη με Αναπηρία

Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία [European Disability Forum – EDF]

	www.edf-feph.org
---	--

Διεθνής Συμμαχία για την Αναπηρία [International Disability Alliance – IDA]

	www.internationaldisabilityalliance.org
---	--



Για περισσότερες και πιο επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις παροχές που δικαιούστε και αφορούν στα κοινωνικά και πολιτικά σας δικαιώματα μπορείτε να επισκεφθείτε την ηλεκτρονική πύλη του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας της Ε.Σ.Α.μεΑ. μέσω του συνδέσμου που ακολουθεί:

<https://portal.paratiritirioanapirias.gr>

Έδρα της Ε.Σ.Α.μεΑ. στην Αθήνα

Ελ. Βενιζέλου 236, 16341, Ηλιούπολη

Τηλέφωνο.: +30 210 9949837

Τηλεομοιοτυπία: +30 210 5238967

Ηλεκτρονική διεύθυνση: esaea@otenet.gr

Ιστοσελίδα: www.esamea.gr

Facebook: <https://www.facebook.com/ESAMEAgr>

Twitter: <https://twitter.com/ESAMEAgr>

YouTube: <https://www.youtube.com/user/ESAMEAGr>

Γραφείο της Ε.Σ.Α.μεΑ. στη Δυτική Ελλάδα

Ακτή Δυμαίων 5, 26 222 Πάτρα

Τηλέφωνο: +30 2610 362127

Τηλεομοιοτυπία: +30 2610 362127

Ηλεκτρονική διεύθυνση: esaea1@otenet.gr



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. Δυτική Ελλάδα 2014-2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

